BȘ USARB
Biblioteca Ştiinţifică a Universităţii de Stat „Alecu Russo” din Bălţi

PROFESORUL ŞI PEDAGOGIILE ALTERNATIVE

„Fundamentul reformei educaţiei şi a societăţii, care este o necesitate a timpului nostru, trebuie să se construiască pe baza studierii ştiinţifice a Omului, Necunoscutului ”

Maria Montessori

„Diversele tipuri de învățămînt trebuie să includă atît educația convențională, care se concentrează mai mult asupra ideilor abstracte şi conceptualizării, cît şi abordări care să alterneze şcoala cu experiențe de muncă, astfel încît să stimuleze noi înclinații şi aptitudini”

Comoara lăuntrică **: Raportul către UNESCO al Comisiei Internaţionale pentru Educaţia în secolul XXI. Iaşi : Polirom, 2000, p.18**

TEHOLOGII EDUCAȚIONALE ALTERNATIVE

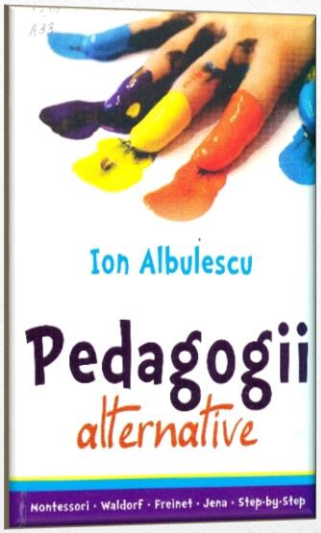

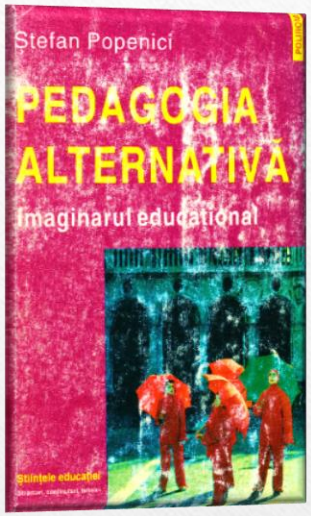

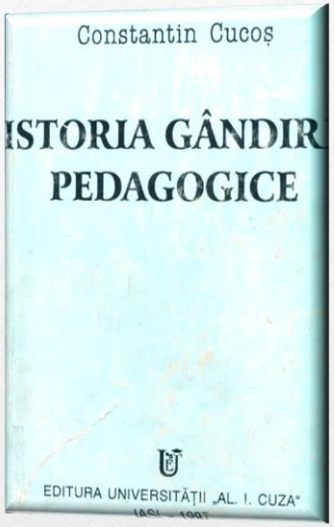

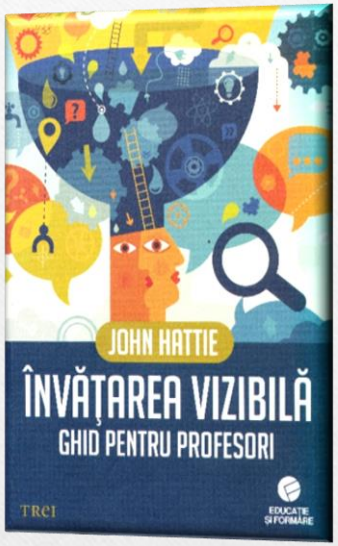

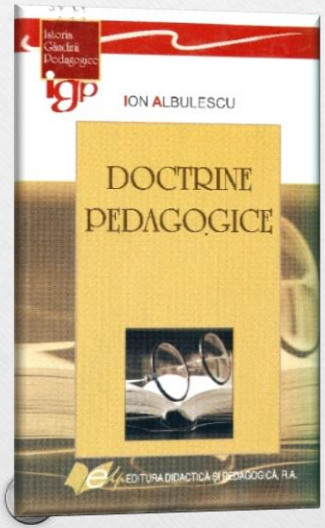

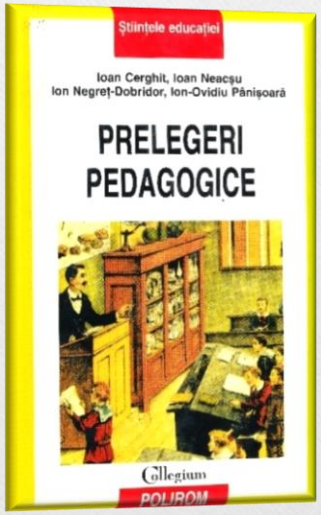

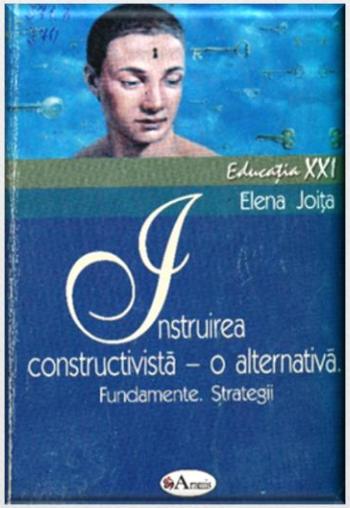

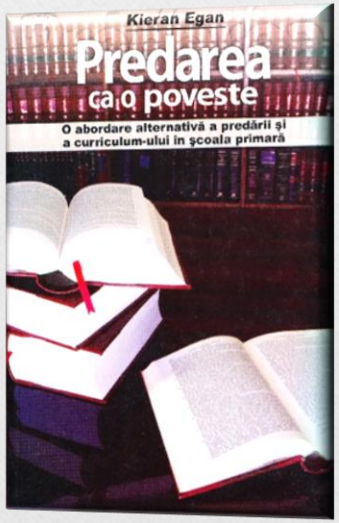

Энциклопедия образовательных технологий
АЛЬТЕРНАТИВНЫЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ТЕХНОЛОГИИ
Т.К. Селевко
школьные технологии
2005

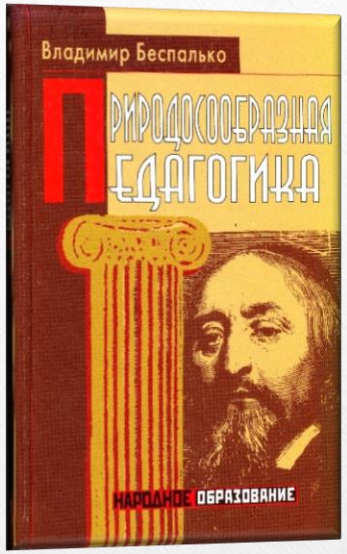
Владимир Беспалько
ПРИРОДОСООБРАЗНАЯ ПЕДАГОГИКА
НАРОДНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

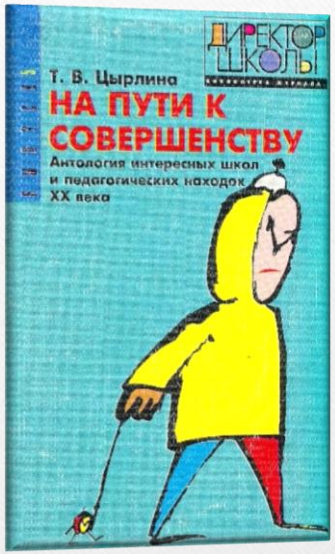
ДИРЕКТОР ШКОЛЫ
Т. В. Цырлина
НА ПУТИ К СОВЕРШЕНСТВУ
Антология интересных школ и педагогических находок XX века

ДИРЕКТОР ШКОЛЫ
В. В. Гузеев
ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ТЕХНОЛОГИЯ: ОТ ПРИЕМА ДО ФИЛОСОФИИ

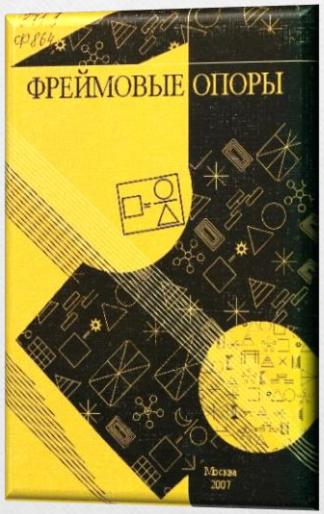
ФРЕЙМОВЫЕ ОПОРЫ
Москва
2007

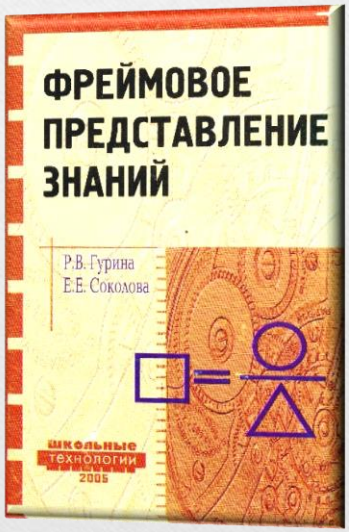
ФРЕЙМОВОЕ ПРЕДСТАВЛЕНИЕ ЗНАНИЙ
Р.В. Гурина
Е.Б. Соколова
школьные технологии
2005

Библиотека
ЖУРНАЛА «ДИРЕКТОР ШКОЛЫ»
Н.Б. Крылова, О.М. Леонтьева
Школы без стен:
перспективы развития и организация продуктивных школ
1
МОСКВА «СЕНТЯБРЬ»

Библиотечка «Первого сентября»
Воспитание
Образование
Педагогика
№20
РУСТАМ КУРБАТОВ
Школа, построенная на познавательном интересе ребенка
Управленческие методы, педагогические приемы, конкретные модели работы учителя

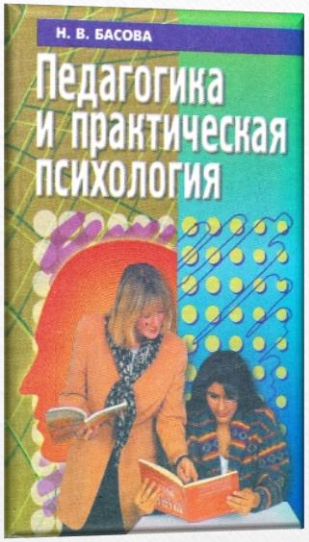

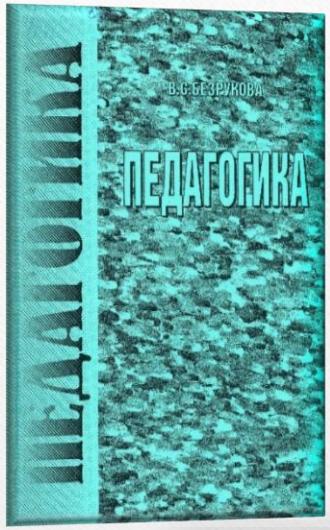

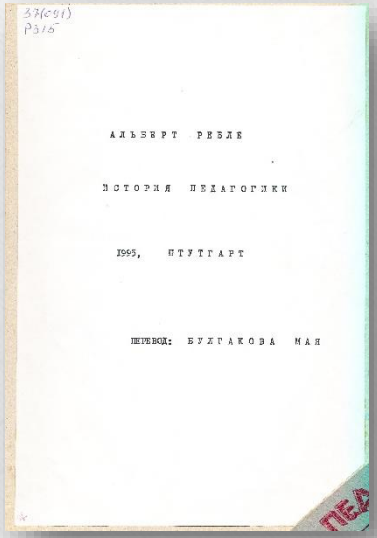

37(091)
Р316

АЛЬБЕРТ РЕБЛЕ

ИСТОРИЯ ПЕДАГОГИКИ

1995, ШТУТГАРТ

ПЕРЕВОД: БУЛГАКОВА МАЙ

PREZENȚE ÎN PUBLICAȚII PERIODICE

TEHNOLOGIA *„PEDAGOGIA WALDORF”*

Pedagogia Waldorf este o formă de învăţământ bazată pe metode antroposofice de predare şi educare. Prima şcoală Waldorf a fost întemeiată în 1919 în Stuttgart, Germania, şi a fost condusă de un colectiv de dascăli pregătiţi de Rudolf Steiner, finanţată de către adeptul său Emil Molt, proprietarul fabricii de tutun Waldorf din Stuttgart, pentru copiii angajaţilor fabricii sale.

Metodica şcolilor Waldorf este bazată pe o serie de noţiuni despre dezvoltarea omului în domeniile trupesc, sufletesc şi spiritual, ce sunt menite să îi ofere dascălului înţelegere pentru fiinţa lăuntrică a copilului.

https://ro.wikipedia.org/wiki/Pedagogie_Waldorf

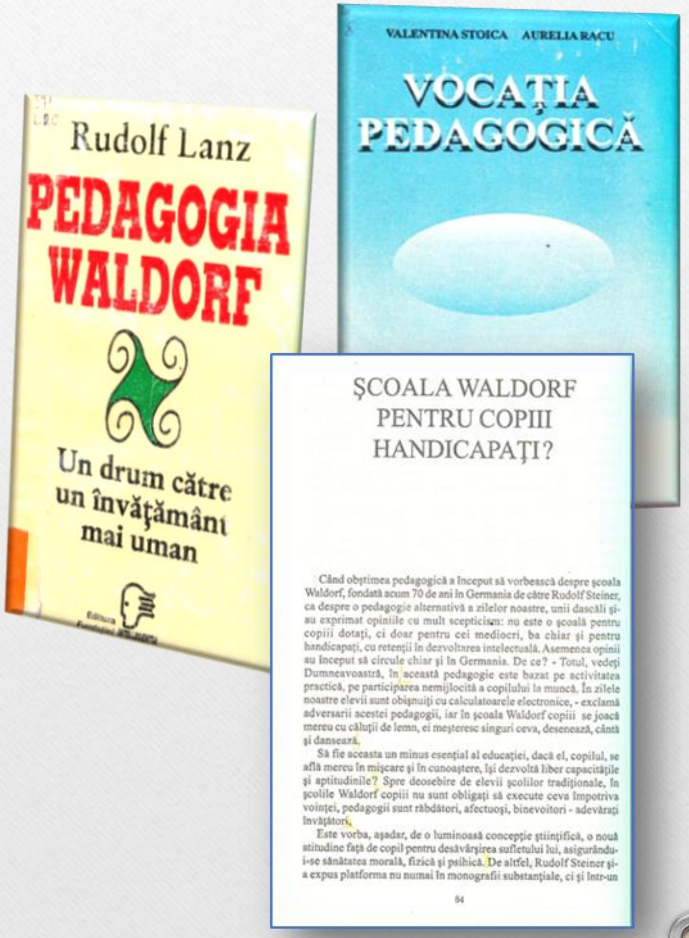

TEHNOLOGIA *„PEDAGOGIA WALDORF”*

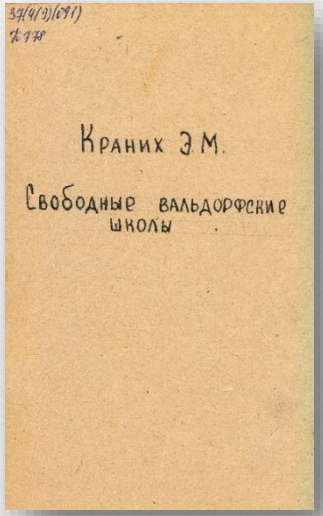

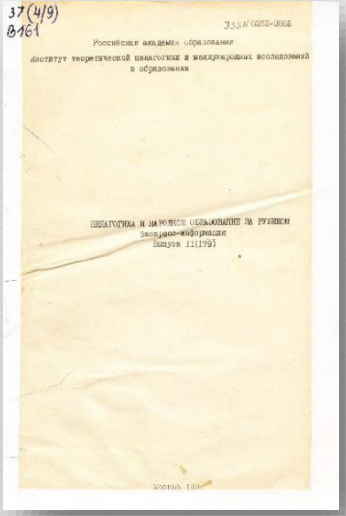

Concepţia pedagogică a şcolilor Waldorf susţine că numai printr-o predare corespunzătoare necesităţilor interioare ale fiecărei vîrste se poate ajunge la o dezvoltare a omului în sensul libertăţii, motiv pentru care a fost numită *"educaţie pentru libertate".*

https://ro.wikipedia.org/wiki/Pedagogie_Waldorf

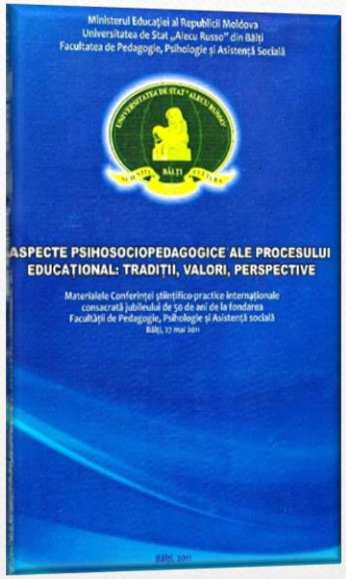

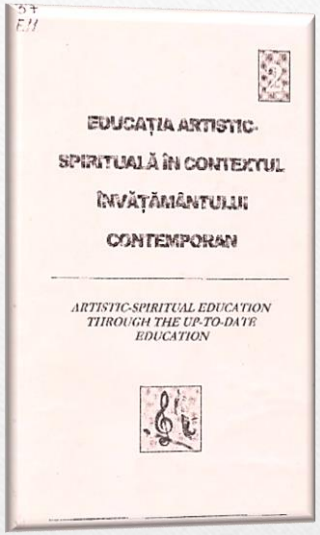

EDUCAȚIA MUZICALĂ CA ELEMENT DEFINITORIU AL FORMĂRII SPIRITUAL-ARTISTICE ÎN PEDAGOGIA WALDORF

SURDU Violeta, GAGIM Ion
BĂLȚI, MOLDOVA

MUSICAL EDUCATION AS A DEFINING ELEMENT OF ARTISTIC SPIRITUAL EDUCATION IN WALDORF'S PEDAGOGY

Musical education consists a defining element of artistic spiritual education in Waldorf's pedagogy. There is a spiritual science about the man in the centre of education's process through muzic that was founded by Rudolf Steiner. The process of the facilitations are centred according the necessity as a result of forming the musical culture of the pupils as a component part to their spiritual culture.

69

„Sufletul viu a unei şcoli Waldorf sunt profesorii. Dacă ei nu cresc şi nu se dezvoltă, şcoala se opreşte şi se ofileşte. Niciodată nu trebuie să cadă pradă unei rutine didactice, să considere materiale sale definitiv asimilate şi perfecte în transmiterea elevilor. Autocritica constantă, chiar doza de frustare, sunt în consecinţă, atitudinea mentală constantă a oricărui profesor. El compară totdeauna ora predată în realitate cu disciplina aşa după cum visează să o predea."

LANZ, Rudolf. *Pedagogia Waldorf. Un drum către un învăţământ mai uman.* Bucureşti : Ed. Fundaţiei Intellegentia, 2002, p. 129

PREZENȚE ÎN PUBLICAȚII PERIODICE

ABSOLVENȚI DE ȘCOALĂ WALDORF
STUDIU EMPIRIC PRIVITOR LA FORMARE
ȘI ORGANIZAREA VIEȚII

Abstract: The presentation is an excerpt from an Empirical Study on Waldorf graduates, in 24 qualitative dialogues, 6 group discussions and written requests, of Waldorf graduates born between 1939 and 1974. The study was organized between 2003 and 2005. The instruments of the research project, as well as other materials can be searched under www.waldorf-absolventen.de.

Heiner BARZ,
Universitatea Heinrich Heine din Düsseldorf
Dirk RANDOLL
Facultatea Alanus, Alfter, Bonn

Cercetarea de față nu oferă o privire directă asupra realității actuale a pedagogiei Waldorf. Au fost solicitate informații privitoare la metoda de predare, la viața școlară, la organizare și la perceperea școlii Waldorf din perspec-

poziția centrală pe care o au, în sens restâns, motivele pedagogice. O decizie conștientă pentru conceptul pedagogic deosebit – fără note, un clar accent muzical-artistic, stimularea individuală a personalității etc. – sunt menționate de aproximativ jumătate din copii

WALDORF – O PEDAGOGIE A METAMORFOZELOR

Abstract: Waldorf/Rudolf Steiner education was founded in Germany in 1919 by the Austrian Dr philos. Rudolf Steiner and it fosters the threefold education of the child: hand – heart – mind. The core principles are drawn from the Anthropology of R. Steiner, which presents the education of the human being as springing forth from the forces that lay in the child itself. The teacher is called upon to develop, by specific devices and methods, an educational activity that would be permeated by the imagination, inspiration and intuition brought forth from his preoccupation with the biography of the human being and his manifested or unmanifested age-specific necessities. Therefore, when speaking of Waldorf/Rudolf Steiner education, we speak of methods and educational technologies, but also of a pedagogical art. The presentation highlights some of the core principles and methods of Waldorf/Rudolf Steiner education.

Liliana-Emilia DUMITRIU,
Federația Waldorf din România,
București

1. Rudolf Steiner – Date biografice

Dincolo de spațiul german în care a lucrat, personalitatea lui Rudolf Steiner le este multora cunoscută din diferite perspective. El nu era doar pedagog, era om de știință, filosof, artist și literat, „dăruind o modalitate de percepere integrală și integrativă a lumii și a omului, dincolo de diferitele domenii ale științei."

Rudolf Steiner (1861-1925) s-a născut la Kraljevet, o localitate aflată la granița dintre Austria și Ungaria, ca fiu al unui funcționar al căilor ferate austriece. Deja la vârsta de șapte ani avea trăiri ale lumii suprasensibile în peregrinările sale prin natură, pe care însă le tăinuia în fața adulților. Deși era un devotat practicant al cultului catolic, tatăl său, un om care se considera „liber în spirit", nu l-a lăsat să se confirme la paisprezece ani.

După ce a absolvit școala reală, și-a luat bacalaureatul la Wiener-Neustadt și a studiat matematica și științele naturii la Universitatea Tehnică din Viena. Pe lângă acestea, a mai audiat și cursuri de filosofie, literatură, psihologie și medicină. În același timp, a fost preocupat de experimente și observări ale naturii, care l-au familarizat cu metodele de cercetare a științelor naturii practicate de Goethe.

În călătoriile sale din acești ani, a cunoscut un culegător de plante medicinale, căruia i-a destăinuit percepțiile sale, găsind astfel pentru prima oară un interlocutor care putea să îl lumineze și să îi confirme faptul că trăirile sale nu sunt nefirești, ba chiar că există o

Fig. 1. Rudolf Steiner (1861-1925)

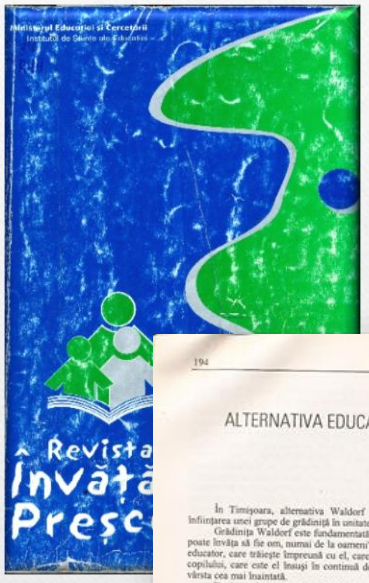

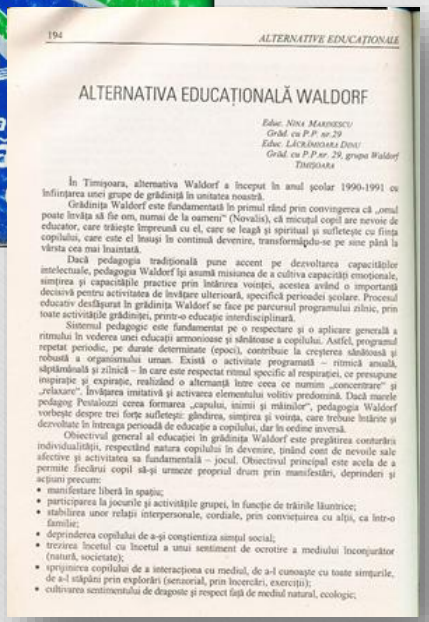

ALTERNATIVA EDUCAȚIONALĂ WALDORF

Educ. NINA MARINESCU
Grăd. cu P.P. nr.29
Educ. LIOARA-MARIA DINU
Grăd. cu P.P.nr. 29, grupa Waldorf
TIMIȘOARA

În Timișoara, alternativa Waldorf a început în anul școlar 1990-1991 cu înființarea unei grupe de grădiniță în unitatea noastră.

Grădinița Waldorf este fundamentată în primul rând prin convingerea că „omul poate învăța să fie om, numai de la oameni" (Novalis), că micuțul copil are nevoie de educator, care trăiește împreună cu el, care se leagă și spiritual și sufletește cu ființa copilului, care este el însuși în continuă devenire, transformându-se pe sine până la vârsta cea mai înaintată.

Dacă pedagogia tradițională pune accent pe dezvoltarea capacităților intelectuale, pedagogia Waldorf își asumă misiunea de a cultiva capacitățiemoționale, simțirea și capacitățile practice prin întărirea voinței, acestea având o importanță decisivă pentru activitatea de învățare ulterioară, specifică perioadei școlare. Procesul educativ desfășurat în grădinița Waldorf se face pe parcursul programului zilnic, prin toate activitățile grădiniței, printr-o educație interdisciplinară.

Sistemul pedagogic este fundamentat pe o respectare și o aplicare generală a ritmului în vederea unei educații armonioase și sănătoase a copilului. Astfel, programul repetat periodic, pe durate determinate (epoci), contribuie la creșterea sănătoasă și robustă a organismului uman. Există o activitate programată – ritmică anuală, săptămânală și zilnică – în care este respectat ritmul specific al respirației, ce presupune inspirație și expirație, realizând o alternanță între ceea ce numim „concentrare" și „relaxare". Învățarea imitativă și activarea elementului voitiv predomină. Dacă marele pedagog Pestalozzi cerea formarea „capului, inimii și mâinilor", pedagogia Waldorf vorbește despre trei forțe sufletești: gândirea, simțirea și voința, care trebuie întărite și dezvoltate în întreaga perioadă de educație a copilului, dar în ordine inversă.

Obiectivul general al educației în grădinița Waldorf este pregătirea conturării individualității, respectând natura copilului în devenire, ținând cont de nevoile sale afective și activitatea sa fundamentală – jocul. Obiectivul principal este acela de a permite fiecărui copil să-și urmeze propriul drum prin manifestări, deprinderi și acțiuni precum:

- manifestare liberă în spațiu;
- participarea la jocurile și activitățile grupei, în funcție de trăirile lăuntrice;
- stabilirea unor relații interpersonale, cordiale, prin conviețuirea cu alții, ca într-o familie;
- deprinderea copilului de a-și conștientiza simțul social;
- trezirea încetul cu încetul a unui sentiment de ocrotire a mediului înconjurător (natură, societate);
- sprijinirea copilului de a interacționa cu mediul, de a-l cunoaște cu toate simțurile, de a-l stăpâni prin explorări (senzorial, prin încercări, exerciții);
- cultivarea sentimentului de dragoste și respect față de mediul natural, ecologic;

Концепции и модели

Моделирование учебного процесса в вальдорфских школах

Н. Таук, Т. Ритмер, Р. Кюйкер

Рекомендации Рудольфа Штайнера относительно учебного плана вальдорфских школ были сформулированы им устно на семинарах и докладах, но не разработаны в письменной форме, хотя он и намеревался это сделать. Эта работа была проделана в 1925 г. Карлхейнц фон Гайдербрандт, которая представила родителям и воспитателям небольшую брошюру «Об учебном плане Свободной вальдорфской школы» с общим обзором школьной программы. Позднее появились собранные Е.К.А. Штокмайером «Рекомендации Рудольфа Штайнера по преподаванию в вальдорфской школе»[1], содержащие высказывания Р. Штайнера, касающиеся учебных планов отдельных предметов и ступеней обучения. В этих работах авторы старались избегать всего программного и догматического.

При всех индивидуальных отличиях детей (»...То, чему следует учить и что воспитывать, должно быть извлечено из... индивидуальных заданий«[1]) основой преподавания в вальдорфской школе являются этапы развития ребенка, описанные в свете определенного антропологического подхода.

Значение вальдорфского учебного плана удачно представлено Карлхейнц фон Гайдербрандт: «Идеальный учебный план должен передавать меняющуюся картину формирующейся человека на различных возрастных этапах, но, как и любой идеал, она противостоит живой действительности во всей ее полноте и должна приспосабливаться к ней. К этой реальности относится многое: индивидуальность учителя, стоящего перед классом; сам класс со всей неповторимостью каждого ученика; историческое время и конкретное место на Земле — со всеми школьными законами и школьными выскочками. Все эти условия видоизменяют идеальный учебный план», требуют компромиссов. И задача воспитателя, которая ставится перед ним, исходя из сущности подрастающего человека, может быть решена, только если учебному плану будут внутренне присущи подвижность и пластичность».

Следует отметить, что в немецкой педагогике понятие «воспитание» является наиболее общим и охватывает собой воспитание и образование. Соответственно «наука, изучающая образование и воспитание (педагогика), называется Erziehungswissenschaft — наука о воспитании».

К началу 90-х годов группа австрийских учителей создала «Учебный план вальдорфских школ», в котором учтен опыт учебных планов, разработанных к тому времени в разных странах. Этот учебный план послужил основой для работы группы, созданной в 1992 году, которая подготовила книгу «Учебные программы вальдорфских школ». Показательно, что предлагаемое в ней изложение учебных планов — примерное и носит ориентировочный характер, не являясь обязательным в деталях. Оно стремится сделать понятным для практической педагогики, что требуется развить и может быть решено в антропософско-человековедческой концепции образования и воспитания. Иной способ изложения был бы чужд сущности вальдорфской школы.

Человековедение и учебные планы

В современной педагогической науке и практике всё больше говорят о том, что в составлении учебных планов, дидактике и методике должно находить отражение педагогически ориентированная антропология.

Вальдорфская школа работает на основе разработанного Р. Штайнером человековедческого-антропософского подхода. Последний, основываясь на данных современной науки, дополняет их наблюдением душевной и духовной действительности и кладёт в основу познания человека три уровня:

— телесный, который рассматривает человеческое тело в его становлении и развитии, включая и соав-

[1] Штокмайер К., Штайнер К. Учебные программы школ. М., 1995.

[1] Steiner R. Der Jahreslauf und Zeitstimmung der Weltorganisation.

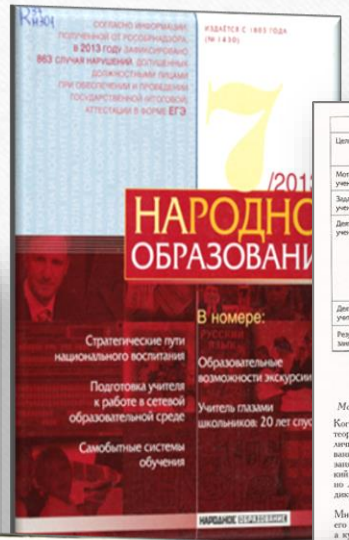

	Система Монтессори	Система Дьюи
Цели занятия	Обеспечить эстетическое восприятие детьми кристаллов соли, дать возможность ощупать процесс их выращивания, провести заботу о них	
Мотивы учеников		
Задание учеников		Вырастить кристаллики соли на ниточке из насыщенного раствора поваренной соли
Деятельность учеников	Ученики индивидуально наблюдают за происходящим в своём сосуде процессами, делают зарисовки. Трогают образующиеся кристаллы, нюхают их, пытаются попробовать. Сравнивают форму кристаллов со стоящим рядом объёмными геометрическими фигурами. Когда кристаллики уже выросли, смотрят на них, любуются тем, как они переливаются на солнце	Ученики работают в парах или группах. Периодически вынимают кристаллики из раствора и замеряют их. Изучают реакцию кристаллов на изменение условий среды — концентрацию, температуру раствора. Обсуждают результаты и создают более благоприятные условия для их роста. Ведут лабораторные дневники. Обсуждают перспективы применения выполненной работы
Деятельность учителя		
Результаты занятия		Нахождение условий, где можно с пользой применить проведённый опыт

Послесловие

Светлана Липина, студентка Московского педагогического университета

Когда у нас начался курс «Педагогические теории», было очень интересно узнать о различных школах, а тем более об их существовании в наше время. Ведущим чувством на занятиях был интерес, сначала теоретический, а потом и практический. А действительно ли действует то или иные приёмы, методики? И я решила попробовать.

Мне встретился мой маленький сосед, и я его спросила: «Сейчас зима, лежит снег, а куда он потом исчезает, как ты думаешь?». Это такое замечательное чувство — «чувство знания, что у тебя что-то получилось». Можно считать это моим первым педагогическим опытом.

Вальдорфская школа

Основы вальдорфской педагогики разработаны немецким философом и педагогом Рудольфом Штайнером (1861–1925), создателем антропософии[1]. Развитие и образование человека в антропософской интерпретации представляется как целостное взаимодействие его телесных, душевных и духовных сфер с аналогичными сферами внешнего мира.

Системы и технологии «детский сад — дом радости» в 1990 г. были удостоены золотой медали ВДНХ СССР. В течение последних лет лет «летние сады — дома радости» были открыты в России, Белоруссии, Казахстане, на Украине, хотя из работы свидетельствует, что система является на сколько в Нижегородском педагогическом институте, в Москве и Санкт-Петербурге. Хотелось обратить внимание читателей на весьма тревожный факт: в Ростове-на-Дону, Киеве, Москве и других городах в последнее время семинары стали проводиться людьми, не имеющими на это права, называясь «корифеями» владения наших вузов. Это очень опасная тенденция, так как работа по нашей системе, но без специальной подготовки и лицензии, дающей право на такую работу, приводит к отрицательным результатам, дискредитирует саму идею.

Считаем необходимым проинформировать всех, кто интересует работа системы, кто хочет работать по ней в 1994 г., Координационный совет Московского департамента образования, открыл Центр «САКС» (директор — Г. Г. Скоробогатова). Основные авторы системы будут сотрудничать только с этим центром. В Перми и Петербурге центры открыты. На основе договоров с «САКС» возможны выезды авторов в другие регионы России. Еще раз напоминаем: только выполнение указанного центра дает официальным учреждениям право работать по нашей системе.

Ее основные имеет глубокий смысл.

«ДОМ» — здесь я живу, познаю мир, действую, строю сам себя, свою экзистенцию, взаимодействую с людьми, здесь можно любить, понимают, принимают таким, каким я кричал в этот мир, способствуют моему развитию, помогают спутать «несущие» (в «доме радости все «семьи», потому что все — индивидуальности).

«РАДОСТЬ» — это чувство переполняет меня, когда я, действуя самостоятельно (по собственной инициативе, мотивированно от взрослых, ответственно), достигаю успеха, который дарует мне и того, для того и что-то делал (это соответствует принципам гуманизма и высокой эффективности).

Чтобы добиться успеха, необходимо ежедневно посещать детский сад. Соблюдение режима обязательно для детей. Обучение в наших детских садах всегда индивидуально, а их занятия приносят все — процесс закругляется, каждый из участников каждый свою задачу. Тем каждому — это удача всех, залог дальнейшего и физического благополучия, равного раскрытия способностей.

Опыт работы убеждает: такая система способствует развитию интеллектуальной, художественной и этической культуры, воли и чувства собственного достоинства как детей, так и взрослых.

И. КМИЛЬ
Санкт-Петербург

ВАЛЬДОРФСКАЯ ПЕДАГОГИКА

Кароллина фон Гайдербрандт (1880–1939), учительница и основала первый Вальдорф-школу в Штутгарте. На основе Рудольфа Штайнера — «антропософской педагогики». Из того времени первое обобщение учебного плана Вальдорфской школы, выпущенное в 1924 году и в значительной мере отражающее классическое содержание. С 1924 по 1934 г. издается ежегодный вальдорфский календарь.

Предлагаем вниманию читателя статью из книги Каролины фон Гайдербрандт «О душевной сущности ребенка» (сокращенно и сокращенно).

О душевных свойствах ребенка

Различные темпераменты и обращение с ними

Никакое существо не может быть воспитано должным образом, если воспитатель не знает жизненных условий, его способностей и особенностей. Большинство основных ошибок в воспитании детей происходило из-за того, что воспитатели не знали детей. От того, что действует в ребенке образующие силы, зависит бесконечно много. Здесь прежде описание четырех детей, в каждых эти силы действуют различно.

ОБУЧЕНИЕ И ВОСПИТАНИЕ
Альтернатива

Общечеловеческое образование,

или Суть и смысл вальдорфской педагогики

В. Загвоздкин, научный сотрудник Института теории обучения и воспитания РАО

В 1919 году, в эпоху тяжелого экономического и социального кризиса, немецкий педагог Рудольф Штайнер высказал мысль, что одной из причин потрясших мир событий было то, что господствовавшая в то время во многих странах Европы система образования, ориентированная на сословное деление общества, воздвигала барьеры непонимания в сознании различных общественных групп. Именно в то тяжелое время он и основал в местечке Вальдорф свою школу (отсюда и название подобных учебных заведений — вальдорфские). В чем же ее особенности?

Альтернативной системе образования, подразделяющей на народную школу, реальную школу, ориентированную на естественнонаучные дисциплины, и гимназию, ориентированную на гуманитарное образование, Штайнер видел в модели единой интегрированной общеобразовательной школы, «школы для всех людей», в основу которой должна быть положена идея общечеловеческого образования.

Прежде всего — человек

Школа, по мнению Штайнера, прежде всего «должна ориентироваться на законы развития человека, которые у всех одной одинаковы», а не на основные деления общества. Опираться на **целостную антропологию**, учитывающую все стороны развития (голова, сердце и руки), специфические

ЖУРНАЛ «ДИРЕКТОР ШКОЛЫ» 41

TEHNOLOGIA *„PEDAGOGIA MONTESSORI”*

Maria Montessori (1870-1952) a fost medic şi pedagog italian, care a creat o metodă specială de educare a copiilor foarte tineri, *Metoda Montessori*, înfiinţând peste tot în lume şcoli care aplicau metoda sa (*Şcoli Montessori*). A început să aplice multe din ideile sale personale despre educarea copiilor cu vârste cuprinse între un an şi cinci ani, pe când s-a ocupat de copii cu deficienţe mentale.

Pe principiul unei libertăţi controlate, *Şcolile Montessori* inspiră copiii să lucreze în ritmul lor propriu, singuri sau împreună cu alte persoane. Cadrele didactice încurajează dezvoltarea copiilor auto-motivaţi, independenţi, echilibraţi, activi, colaborativi prin predare de la egal la egal.

https://ro.wikipedia.org/wiki/Maria_Montessori

„Nimeni nu poate fi liber dacă nu este independent, prin urmare, primele manifestări active ale libertăţii individuale ale copilului trebuie să fie în aşa fel încât, ghidat prin această activitate copilul să poată ajunge la independenţă.”

Maria Montessori

http://pipp-bn.blogspot.md/2013/04/pedagogia-montessori-viata-si-opera.html

„ ... adultul trebuie să-şi înţeleagă misiunea altfel decît şi-a înţeles-o pînă acum, adică să înţeleagă că, în educaţie factorul principal este COPILUL, nu el.”

Maria Montessori

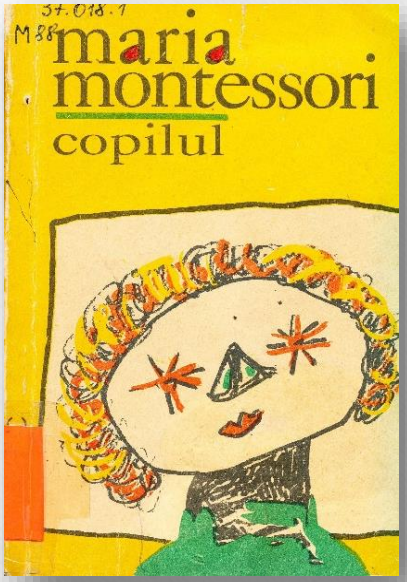

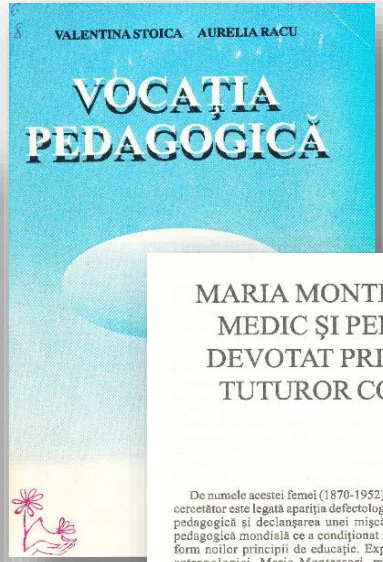

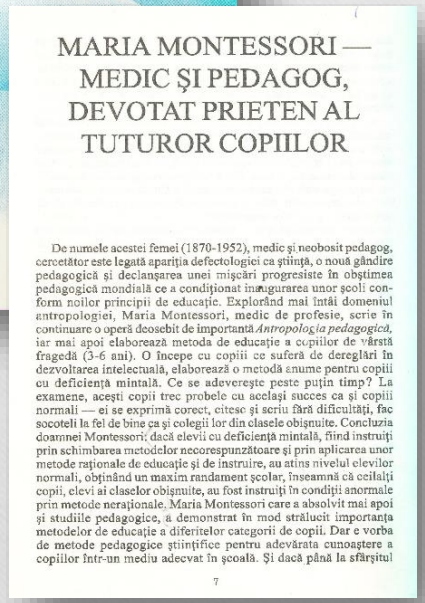

MARIA MONTESSORI — MEDIC ŞI PEDAGOG, DEVOTAT PRIETEN AL TUTUROR COPIILOR

De numele acestei femei (1870-1952), medic şi neobosit pedagog, cercetător este legată apariţia defectologiei ca ştiinţă, o nouă gândire pedagogică şi declanşarea unei mişcări progresiste în obştimea pedagogică mondială ce a condiţionat inaugurarea unor şcoli conform noilor principii de educaţie. Explorând mai întâi domeniul antropologiei, Maria Montessori, medic de profesie, scrie în continuare o operă deosebit de importantă *Antropologia pedagogică*, iar mai apoi elaborează metoda de educaţie a copiilor de vârstă fragedă (3-6 ani). O începe cu copiii ce suferă de dereglări în dezvoltarea intelectuală, elaborează o metodă anume pentru copiii cu deficienţă mintală. Ce se adevereşte peste puţin timp? La examene, aceşti copii trec probele cu acelaşi succes ca şi copiii normali — ei se exprimă corect, citesc şi scriu fără dificultăţi, fac socoteli la fel de bine ca şi colegii lor din clasele obişnuite. Concluzia doamnei Montessori: dacă elevii cu deficienţă mintală, fiind instruiţi prin schimbarea metodelor necorespunzătoare şi prin aplicarea unor metode raţionale de educaţie şi de instruire, au atins nivelul elevilor normali, obţinând un maxim randament şcolar, înseamnă că ceilalţi copii, elevi ai claselor obişnuite, au fost instruiţi în condiţii anormale prin metode neraţionale. Maria Montessori care a absolvit mai apoi şi studiile pedagogice, a demonstrat în mod strălucit importanţa metodelor de educaţie a diferitelor categorii de copii. Dar e vorba de metode pedagogice ştiinţifice pentru adevărata cunoaştere a copiilor într-un mediu adecvat în şcoală. Şi dacă până la sfârşitul

7

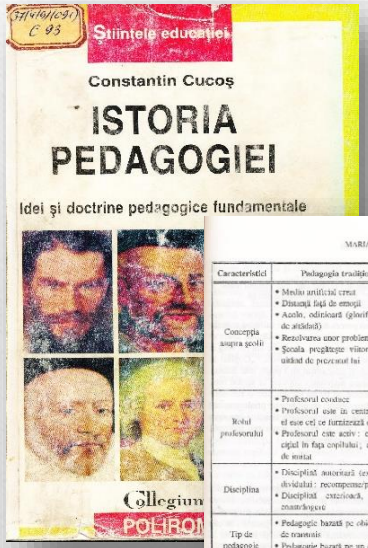

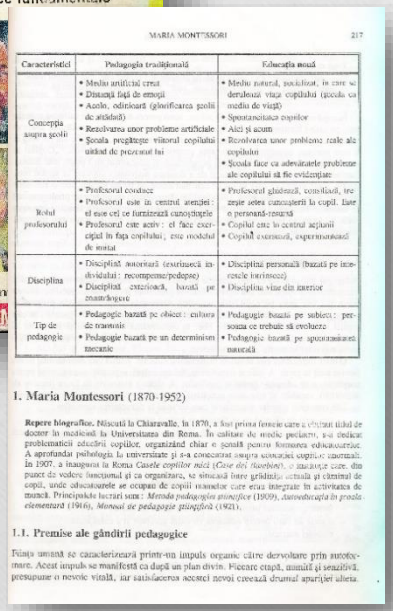

MARIA MONTESSORI 217

Caracteristici	Pedagogia tradiţională	Educaţia nouă
Concepţia asupra şcolii	• Mediu artificial creat • Distanţă faţă de emoţii • Acolo, odinioară (glorificarea şcolii de altădată) • Rezolvarea unor probleme artificiale • Şcoala pregătege viitorul copilului uitând de prezentul lui	• Mediu natural, socializat, în care se derulează viaţa copilului (şcoala ca mediu de viaţă) • Spontaneitatea copiilor • Aici şi acum • Rezolvarea unor probleme reale ale copilului • Şcoala face ca adevăratele probleme ale copilului să fie evidenţiate
Rolul profesorului	• Profesorul conduce • Profesorul este în centrul atenţiei: el este cel ce furnizează cunoştinţele • Profesorul este activ: el face exerciţiul în faţa copilului; este modelul de imitat	• Profesorul ghidează, consiliază, trezeşte setea cunoaşterii la copil. Este o personă-resursă • Copilul este în centrul acţiunii • Copilul experimentă, experimentează
Disciplina	• Disciplină autoritară (exterioară individului: recompense/pedepse) • Disciplină exterioară, bazată pe manipulare	• Disciplină personală (bazată pe interesele intrinseci) • Disciplina vine din interior
Tip de pedagogie	• Pedagogie bazată pe obiect: cultura de transmis • Pedagogie bazată pe un determinism mecanic	• Pedagogie bazată pe subiect: persoana ce trebuie să evoluez • Pedagogie bazată pe aproximaţiei naturală

1. Maria Montessori (1870-1952)

Repere biografice. Născută la Chiaravalle, în 1870, a fost prima femeie care a obţinut titlul de doctor în medicină la Universitatea din Roma. În calitate de medic pediatru, s-a dedicat problematicii educării copiilor, organizând chiar o şcoală pentru formarea educatoarelor. A aprofundat psihologia la universitate şi s-a concentrat asupra cunoaşterii copilului anormal. În 1907, a inaugurat la Roma *Casele copiilor mici* (*Case dei Bambini*), o instituţie care, din punct de vedere funcţional şi ca organizare, se situează între grădiniţa actuală şi cămintul de copii, unde educatoarele se ocupau de copiii mamelor care erau integrate în activitatea de muncă. Principalele lucrări sunt: *Metoda pedagogiei ştiinţifice* (1909), *Autoeducaţia în grădiniţa elementară* (1916), *Manual de pedagogie ştiinţifică* (1921).

1.1. Premise ale gândirii pedagogice

Fiinţa umană se caracterizează printr-un impuls organic către dezvoltare prin autoformare. Acest impuls se manifestă ca după un plan divin. Fiecare etapă, numită şi senzitivă, presupune o nevoie vitală, iar satisfacerea acestei nevoi creează drumul apariţiei altei.

PREZENȚE ÎN PUBLICAȚII PERIODICE

„Trebuie să ajutăm copilul să acţioneze singur, să voiască singur, să gândească singur; aceasta este arta celor ce aspiră să slujească spiritul.”

http://autori.citatepedia.ro/de.php?a=Maria+Montessori

Maria Montessori

ребёнок
в детском саду
2
2007
ЗОЛОТОЙ ФОНД ПРЕССЫ 2007

Знаменательная дата
«Дом ребёнка»
Марии Монтессори
Сто лет назад, 6 января 1907 года, итальянский педагог, психолог, врач Мария Монтессори (1870–1952) открыла в бедных кварталах Рима первый «Дом ребёнка». На эту мысль её натолкнул случай.
«Был конец 1906 г., когда я только что вернулась из Милана, где заседала в комитете международной выставки по присуждению наград за работы по научной педагогике и экспериментальной психологии. Здорадо Талама, генеральный директор римского Института дешёвых квартир, предложил мне заняться организацией «детских школ» (детских садов) в его образцовых домах. Сеньору Талама пришла в голову счастливая мысль собрать в большом помещении детей жильцов образцового дома в возрасте от трёх до семи лет. Игры и занятия этих детей должны были проходить под руководством учительницы, которая имела бы квартиру в том же доме... Предполагалось, что при каждом доме будет своя школа...
Предложение г-на Таламо дало мне удобный случай приложить к нормальным детям методы воспитания детей с ограниченными возможностями, и притом не в возрасте начальной школы, но в возрасте детского сада».
В этом же году (в апреле и ноябре) были открыты ещё два «Дома ребёнка», причём третий размещался уже не в рабочем квартале, а в современной постройке буржуазного типа.
Эмблемой «Дома ребёнка» избрали картину Рафаэля «Мадонна в креслах». Мария Монтессори писала: «Дома ребёнка» знаменуют не только социальный прогресс, но и прогресс человечности: они тесно связаны с высокой идеей материнства, с прогрессом женщины, с охраною её потомства... Рафаэль не только изобразил нам Мадонну божественной матерью, держащей в своих объятиях Младенца, более великого, чем она, – он рядом с этим символом материнства поместил фигуру святого Иоанна, символ человечества. На картине Рафаэля человечество воздаёт честь материнству».
Из речи М. Монтессори на открытии «Дома ребёнка»
В «Доме ребёнка», предназначенном исключительно для детей дошкольного возраста, работающие матери могут оставлять своих малюток и с чувством великого облегчения и свободы заниматься своим делом. Но и это благо, подобно благоустроенности дома, не даётся без некоторых затрат забот и доброго желания. Д
щённые на сто
ся отпускать с
опрятном виде
В воспитательн
Таким образо
ческая и нравст
из разговора ре
тельная работа ш
ем его домашней
обратно в родите
предоставленные
тели, которые ведут
и совершают жесто
бремя этих маленьки
дающихся в попечени
ми же снова вверги
ти своих малышей. Д
тели должны уметь за
2

2
2007
Мужская работа
Изменения в Законе РФ об образовании
Поздравляем с Днем защитника Отечества!

МАРИЯ МОНТЕССОРИ:
СИСТЕМА
ДОШКОЛЬНОГО ВОСПИТАНИЯ
Ценностные установки и педагогические принципы системы Монтессори

№3/2013
ISSN 2223-7003
Дошкольник
методика и практика воспитания и обучения

Методика М. Монтессори: достоинства и недостатки
Кот Л. Н.,
Скалабан Ю. А.,
Коханова Т. А.,
Юрченко Е. С.
Итальянский педагог и врач, доктор наук Мария Монтессори (1870–1952) разработала уникальную и всемирно известную методику раннего развития ребенка, особенности которой она описала в своей книге «Методика Монтессори», опубликованной в 1991 году и переведенной на многие языки мира.
Мария Монтессори

ВЕСТНИК ВЫСШЕЙ ШКОЛЫ
№11
Alma mater
Современный российский человеческий потенциал: социокультурный подход
Высшее образование как зеркало растворенной культуры
Тенденции развития языкового поликультурного образования
Риторический подход в концепции современного образования

О судьбе метода М.Монтессори в системе образования США
Образование в мире

САМОБЫТНЫЕ СИСТЕМЫ ОБУЧЕНИЯ
Андрей Викторович Хухорский,
Система М. Монтессори

ИЗДАЕТСЯ С 1803 ГОДА
(№ 1438)
7
/2013
НАРОДНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ
В номере:
Стратегические пути национального воспитания
Подготовка учителя к работе в сетевой образовательной среде
Самобытные системы обучения
Образовательные возможности экскурсии
Учитель глазами школьников: 20 лет спустя

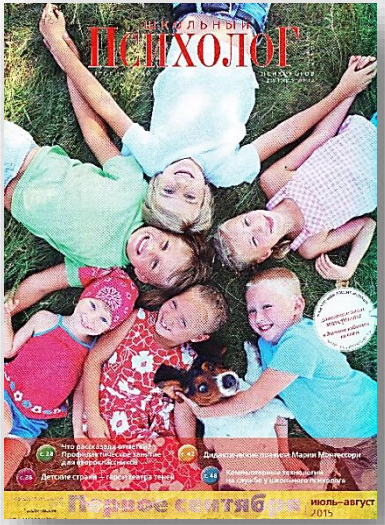
Школьный Психолог
Первое сентября
июль–август 2015

дошкольное
ОБРАЗОВАНИЕ
Тема номера:
Традиции

ДРУГИЕ ГОРИЗОНТЫ
Наталья Нарышкина
Инициалы ММ

№ 5–6/2013
Семья и школа
ЖУРНАЛ ДЛЯ РОДИТЕЛЕЙ
www.rusla.ru
Кто научит управлять собой? / 12
Айсберг внутрисемейного общения / 22
Фамильное древо доктора Рошаля / 50
Наталья Аринбаса и Екатерина Двигу

Воспитание по Монтессори

КЛАССНОЕ РУКОВОДСТВО
И ВОСПИТАНИЕ ШКОЛЬНИКОВ
Новый год у ворот: начинаем готовиться
О моде и модницах
Игры: на улице, в автобусе, в классе
Юлия Эдвардовна Зайцева и ее класс
Первое сентября
31 августа 2010 г. – 140 лет со дня рождения итальянского педагога и ученого Марии Монтессори (1870–1952).
ПОНЯТЬ И ПРИНЯТЬ МОНТЕССОРИ
Идеи и педагогическая практика
Право ребенка на познавательный выбор

Свободное воспитание Марии Монтессори
Педагогические взгляды знаменитого итальянского ученого и практика
Марина СТЕГАНОВА
ДОКТОР МЕДИЦИНЫ

PEDAGOGIA FREINET

Celestin Freinet (1896-1966) profesor francez, la sfîrşitul sec. XX pune bazele unui sistem denumit mai tîrziu *Pedagogia Freinet*, care se bazează pe o serie de principii, clar stabilite: şcoala centrată pe copil, munca şcolară motivată, activitate personalizată, expresie liberă şi comunicare, cooperare, învăţare prin tatonare experimentală, globalitate a acţiunii educative.

Freinet porneşte de la ideea că orice copil poate deveni cel mai bun într-un anume moment al existenţei sale, în aceste condiţii ierarhizarea într-un grup de copii nu pare cea mai bună idee. *Freinet* este *„o pedagogie care responsabilizează la maxim şi îi învaţă pe copii respectul fată de alţii".*

https://yandex.ru/images/search?img_url=http%3A%2F%2F2.bp.blogspot.com%2F-4GBXuampvEo%2FUeoQfqQK

http://www.supermamici.ro/invatamant-alternativ-waldorf-step-by-step-montessori-planul-jena-freinet/

TEHNOLOGIA „*PEDAGOGIA FREINET*”

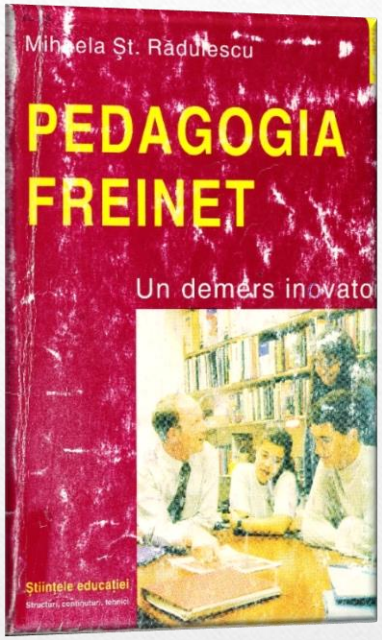

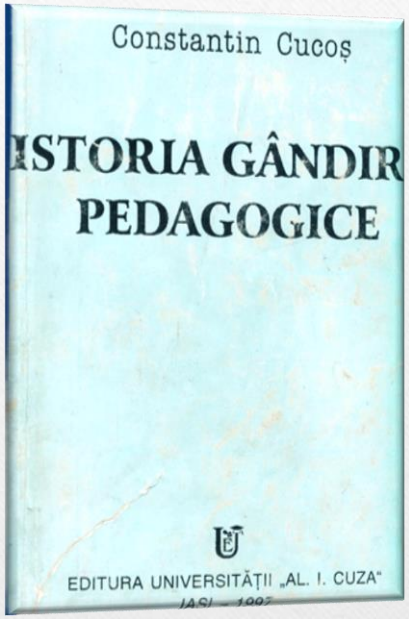

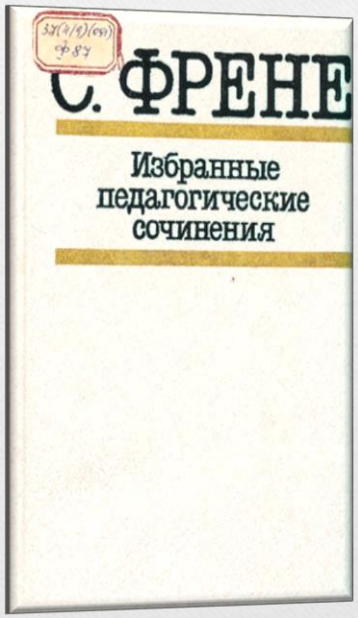

PREZENȚE ÎN PUBLICAȚII PERIODICE

PEDAGOGIA FREINET ÎN ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE
ŞCOALA DE VACANȚĂ FREINET

Mariana BÂNDEA
Insectoratul Şcolar al judeţului Timiş

Abstract: *« The Freinet Summer School» is a unique experience, maybe in the whole world. Based on the Freinet pedagogical alternative it helped us to transform a summer camp into a "laboratory" where we experimented and put to work the new ideas, methods and tools. Practicing democracy, communication and expressing themselves verbally and at the same time with the help of different artistic devices, pupils and teachers become a real team. This is one of the main points of Freinet's theory, which also includes a modern educational programme. Both adults and children found new resources, and shared the pleasure of working, creating and enjoying together.*

Recunoaşterea şi dezvoltarea personalităţii copilului

Şcolile de vacanţă organizate de Asociaţia Română pentru o Şcoală Modernă „C. Freinet", Timişoara, sub egida Palatului Copiilor începând cu anul 1996, se constituie într-o ofertă educaţională fondată pe alternativa pedagogică Freinet.

Percepţia pozitivă a acestei alternative în rândul copiilor, a cadrelor didactice şi nu în ultimul rând a părinţilor, a dus la permanentizarea şi includerea în Calendarul Naţional al Activităţilor extraşcolare a taberei finanţată de M.E.C.T., care a dobândit un caracter naţional în 1997, 1998 şi internaţional în 1999, 2001, 2002, 2003, 2004, prin participarea formatorilor francezi reprezentanţi ai Institutului Cooperativ al Şcolii Moderne din Franţa.

Ne-am bucurat de prezenţa unor dascăli deosebiţi care ne-au împărtăşit experienţele lor, contribuind la succesul acestor ediţii. Georges şi Annie Bellot, Jean Pierre şi Josiane Tetu, Jean Pierre Geslin, Cihoe Fouquer şi nu în ultimul rând Denise Lelouard Fouquer - reprezentanta actuală a sectorului internaţional al I.C.E.M. pentru România - au fost nu numai prieteni ci şi susţinători din punct de vedere material şi organizatoric.

Dacă la prima ediţie s-a urmărit familiarizarea participanţilor cu principiile fundamentale ale pedagogiei Freinet în cadrul atelierelor, pe parcursul anilor s-au adăugat alte obiective cum ar fi, de exemplu, educaţia pentru cetăţenie democratică, educaţia pentru sănătate şi educaţia pentru promovarea limbii franceze.

Viaţa colectivă

De regulă, organizatorii taberei propun o gamă de program care este discutată şi aprobată în primul consiliu al taberei, format din adulţi şi reprezentanţi ai tuturor grupelor de copii. Viaţa colectivă funcţionează prin consiliile de grupă, consiliul taberei, panoul taberei cu rubricile: „Critic", „Apreciez" „Propun", consiliul de cantină şi consilii excepţionale pentru zilele cu temă.

Regulile de viaţă ale taberei sunt propuse în cadrul primelor consilii de grupă şi prezentate de copilul responsabil în cadrul consiliului de tabără. Un grup de adulţi şi de copii redactează regulile de viaţă şi le afişează în prima zi de tabără. Rodul unor negocieri colective, regulile capătă sens, copilul devenind conştient că poate făuri legi, care devin astfel pentru el condiţia esenţială a înţelegerii responsabilităţii şi a spiritului

MODERNITATEA ŞI ACTUALITATEA PEDAGOGIEI FREINET

Abstract: *Outlining the origin of the pedagogy initiated by the French thinker Célestin Freinet and its bringing up to date within a movement of ideas bearing his name, the paper reveals, as a specific feature of the Freinet Pedagogy, the fact that it is first constituted from a practical, procedural, applied perspective, and only afterwards moves on to original problem-posing and theoretical argumentation. The principle of centring the school on the learner is presented as an essential element of the pedagogic conception of Célestin Freinet, and experimental trial and error is highlighted as the basis of the Freinet Pedagogy. The French thinker's view on education through work is also outlined. The paper further describes the Freinet Pedagogy as a pedagogy of expression, of communication and co-operation, emphasising the personalization of learning as another strength of this pedagogy. The applicability of the Freinet Pedagogy to foreign language education, at any level of learning, is also presented, along with its potential in fostering and developing the learners' creativity. In its final part, the paper emphasizes the openness of the Freinet Pedagogy to permanent improvement, by means of co-operation.*

Mihaela Şt. RĂDULESCU,
Universitatea Tehnică de Construcţii Bucureşti

Iniţiată de gândi- l francez Célestin inet (1896-1966), l din cei mai in- tivi pedagogi ai secolului XX, pedagogia inet este continuată şi actualizată de pia mişcare pedagogică care îi poartă nele.

Supunerea şcolii (franceze) tradiţionale o critică radicală centrată pe reproşul eni şcolii de viaţă a fost făcută de Freinet mod sistematic, virulent şi argumentat, d motivată de circumstanţe profesionale. sistă critică susţinută şi pe cunoaşterea ştă a unor doctrine pedagogice şi a unor erienţe şcolare din alte ţări (Germania, eţia, Belgia) a avut un rol deosebit în ntarea creativă a activităţii desfăşurate pedagogul francez timp de peste 45 de

Situaţia învăţământului epoci, pe care inet îl acuză de a fi scolastic – în sensul livresc şi verbalist – şi, totodată, pasiv, formizant, autoritarist, precum şi necesi- a renovării îl determină să caute soluţii problemele presante ale vieţii şcolare. fel, Freinet introduce treptat tehnici şi trumente didactice noi – precum tipo- fia, textul liber, corespondenţa şcolară, ziarul şcolar, fişiere autocorective, caiete autocorective, planul de muncă, fişierul şcolar cooperativ, conferinţe ale elevilor, atelierul de experimenrare ştiinţică, teatrul, filmul etc. – care vor înlătura monotonia învăţământului dogmatic. Freinet a sesizat necesitatea ameliorării constante a instrumentelor de lucru, adaptarea lor, niciodată desăvârşită, la o lume în permanentă schimbare. Asemenea tehnici şi instrumente create şi experimentate de el au avut un rol esenţial în fundamentarea pedagogiei sale.

Sub impulsul viguros imprimat de Freinet, pedagogia sa va avansa constant de la noi practici şcolare efective la problematizări şi justificări teoretice originale. Specificul pedagogiei Freinet constă tocmai în faptul că se constituie mai întâi sub aspect practic, procedural, aplicativ, ca numai după aceea să dobândească deplină realitate discursivă. Pedagogia Freinet nu are, prin urmare, ca punct de plecare aplicarea unei concepţii preconstituite, ci căutarea de soluţii la probleme importante ale activităţii şcolare, soluţii impuse de viaţă, care au fost fundamentate ulterior sub aspect teoretic.

Evaluarea cunoştinţelor prin tehnici de pedagogie alternativă (Freinet)

Prof. Maria Dorina PAŞCA
Şcoala Generală Iernut, judeţul Mureş

Perioada de evaluare a cunoştinţelor elevilor mai suscită controverse, hăi de poziţii, atitudini şi acreditări sau respingeri, prin argumentele pro şi contra. Pentru a putea găsi coeficientul de valabilitate a acestei perioade este important să fie identificate şi promovate acele modalităţi de evaluare care ne permit să aflăm cu adevărat ceea ce dorim. Elevul nu este o simplă maşină de învăţat; lui îi sunt necesare strategii cognitive de percepere, înţelegere şi interpretare a lumii, corespunzător experienţei dobândite.

În acest context, Pedagogia Freinet oferă o seamă de orientări şi principii fundamentale: este o pedagogie centrată pe copil, o pedagogie a muncii motivate, o pedagogie personalizată şi o pedagogie a comunicării şi cooperării. Ea răspunde şi acelor criterii de elaborare şi materializare a perioadei de evaluare care *nu trebuie* să stresze ori să şocheze, să producă disconfort fizic şi psihic, ori să declanşeze energii negative, ci *să se constituie* într-o permanentă comunicare motivaţională şi relaţională cu cei din jur.

În concordanţă cu asemenea orientări fundamentale, am considerat oportună abordarea ei pericoade de evaluare pe baza tehnicilor Freinet.

Menţionez faptul că tehnicile de lucru avute în vedere au fost aplicate, în clasa a IV-a, la fiecare disciplină de învăţământ în parte, aşa după cum exemplele de faţă o vor ilustra, sub forma sintetizată:

I. LIMBA ROMÂNĂ
- Anotimpurile - text şi discuţii libere 3 ore
- Anii copilăriei- anchetă documentară 3 ore
- De neam şi ţară- texte şi discuţii 3 ore
- Cinste slovei scrise- exprimare plastică 1 oră
- Comunicare- comunicare şi cunoaştere 2 ore
- Compunere- text liber 2 ore

II. ŞTIINŢE
- Sol, apă, aer, viaţă 2 ore
- Materiale
- bandă desenată 1 oră

III. EDUCAŢIE CIVICĂ
- Relaţia noastră cu ceilalţi 1 oră
- Grupul la care te raportezi 1 oră

IV. ISTORIA ROMÂNILOR
- Formarea poporului şi a limbii române- corespondenţă şcolară 1 oră
- ţările Române în anii Imperiului Otoman- sinteză documentară 1 oră
- 1600 - visul de unire al românilor- text liber 1 oră

V. GEOGRAFIA ROMÂNIEI
- Aşezarea geografică a României- corespondenţă şcolară 1 oră
- Varietatea reliefului României - text liber 1 oră
- Elementele geografice descrise în literatură- exprimare plastică 1 oră.

Fie că s-a lucrat cu toată clasa, în grupuri mai restrânse, ori individual, satisfacţia participării la activitate a avut „acoperire" în materializarea concretă a temelor tratate. Prezentarea în clasă, pe un panou special, a lucrărilor realizate, susţinerea individuală a unor proiecte în faţa clasei, precum şi participarea elevilor la acordarea calificativelor, toate s-au regăsit în atitudinea nouă, pozitivă a acestuia faţă de actul de învăţare, prin raportarea fiecăruia la activitatea de grup, prin preluarea unei responsabilităţi individuale în cadrul echipei, cât şi ca element decizional într-o anumită situaţie dată.

Atmosfera creată în cadrul activităţilor a fost cea de lucru, de colaborare, de afirmare a unei identităţi. Grupele constituite (4 la număr) au fost formate în aşa fel, încât fiecare să cuprindă elevi cu „toate calificativele", dându-i posibilitatea fiecăruia de a se manifesta în momentul în care ceea ce ştie el, este bun grupului din care face parte.

În acest context, elementele de creativitate, comunicare şi găsirea identităţii elevului apar vizibile şi vizibile, totul putând fi verificat în lucrările realizate.

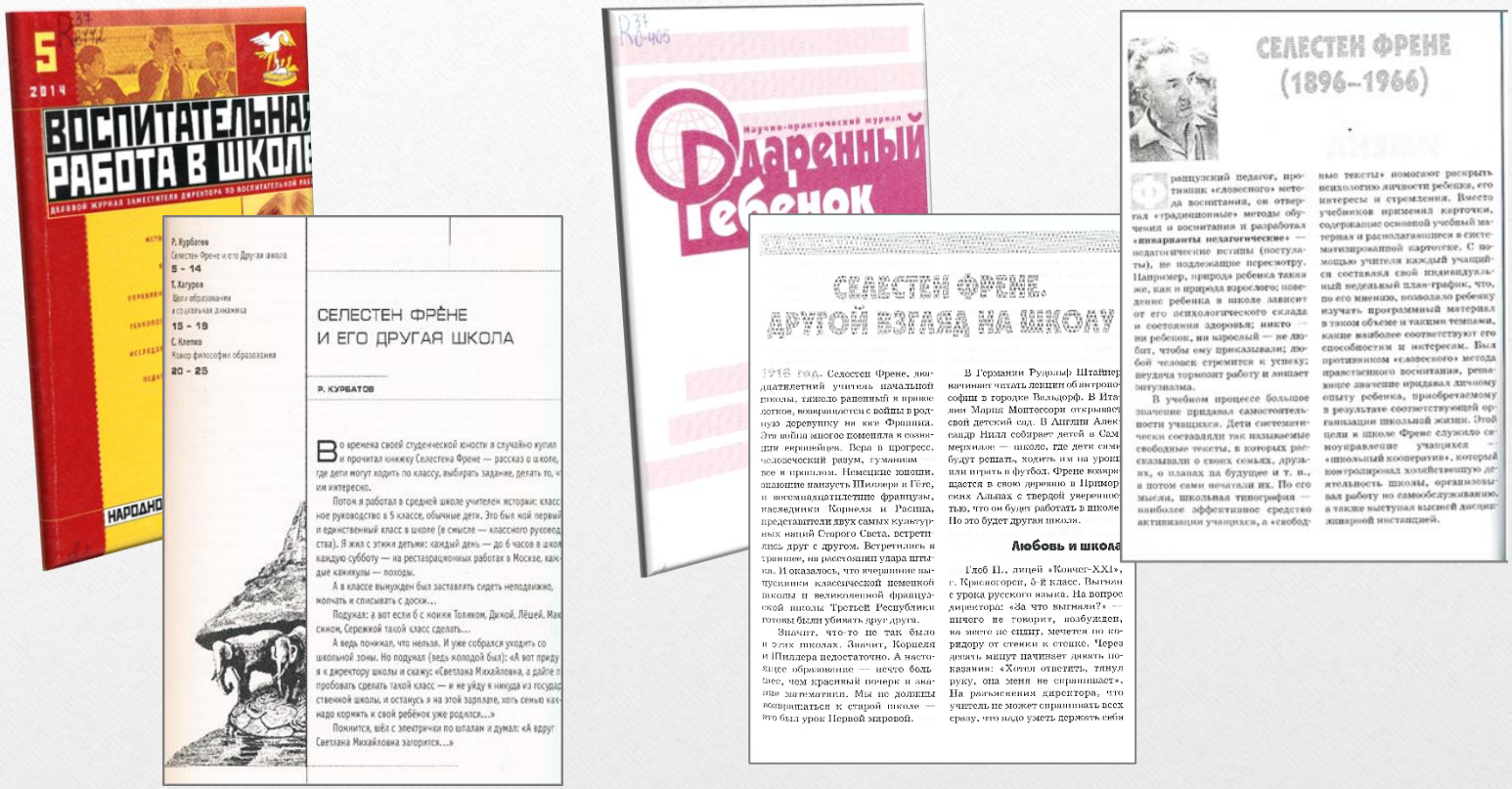

„Veţi fi la nivelul copiilor. Îi veţi vedea cu ochi, nu de pedagog şi de şef, ci cu ochi de om şi de copil şi veţi reduce imediat, prin acest fapt, distanţa periculoasă care există, în clasele tradiţionale, între elev şi profesor”

Celestin Freinet

http://documents.tips/documents/tema-6-pedagogia-freinet.html#

TEHNILOGIA *INSTRUIREA PROGRAMATĂ*

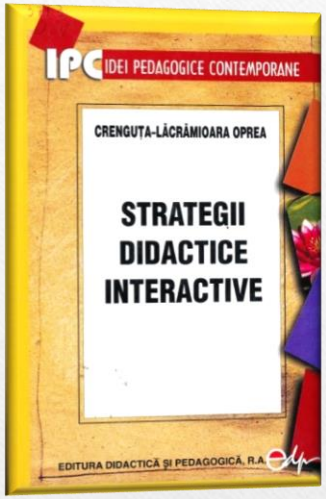

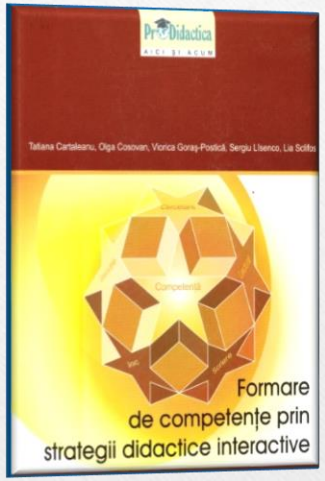

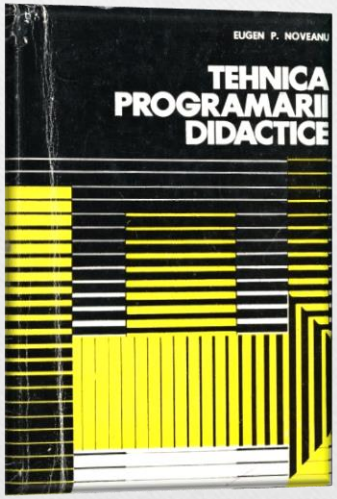

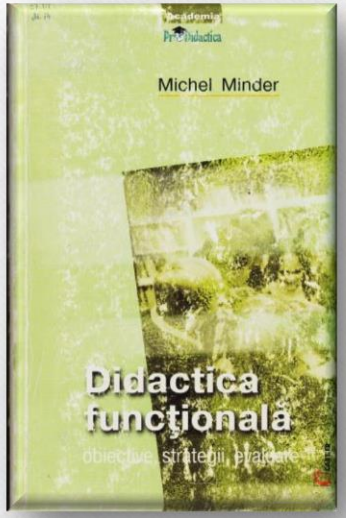

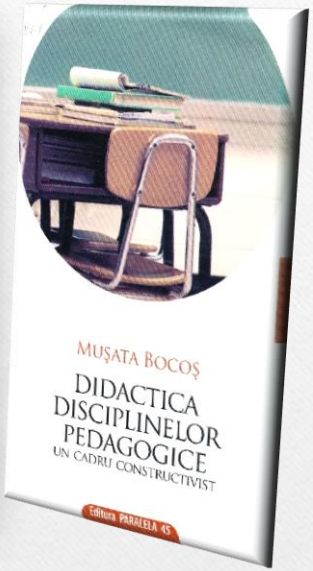

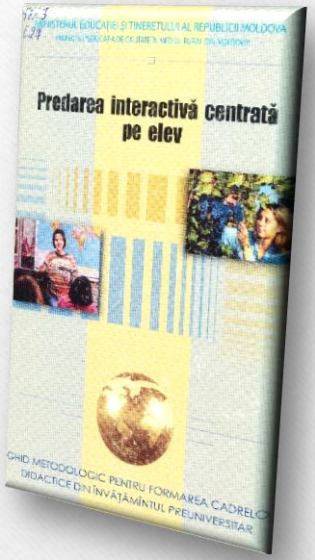

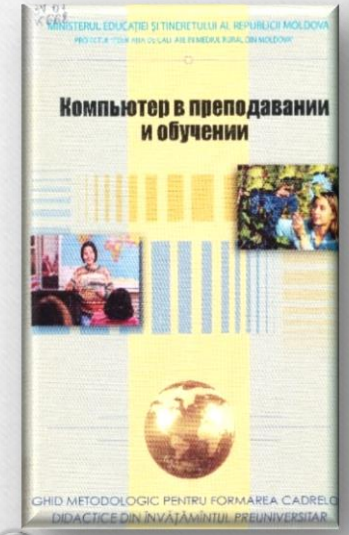

„Instruirea programată dezvoltă elevilor posibilitatea de a folosi activ cunoştinţele însuşite, iar deprinderile şi capacităţile intelectuale formate să fie adaptate în împrejurări variate în mod creativ.”

Berinde, Aurel. Instruirea programată : În învăţămîntul liceal şi tehnic-profesional. Timişoara : Ed. Facla,1979. 239 p.

PREZENȚE ÎN CONFERINȚE NAȚIONALE

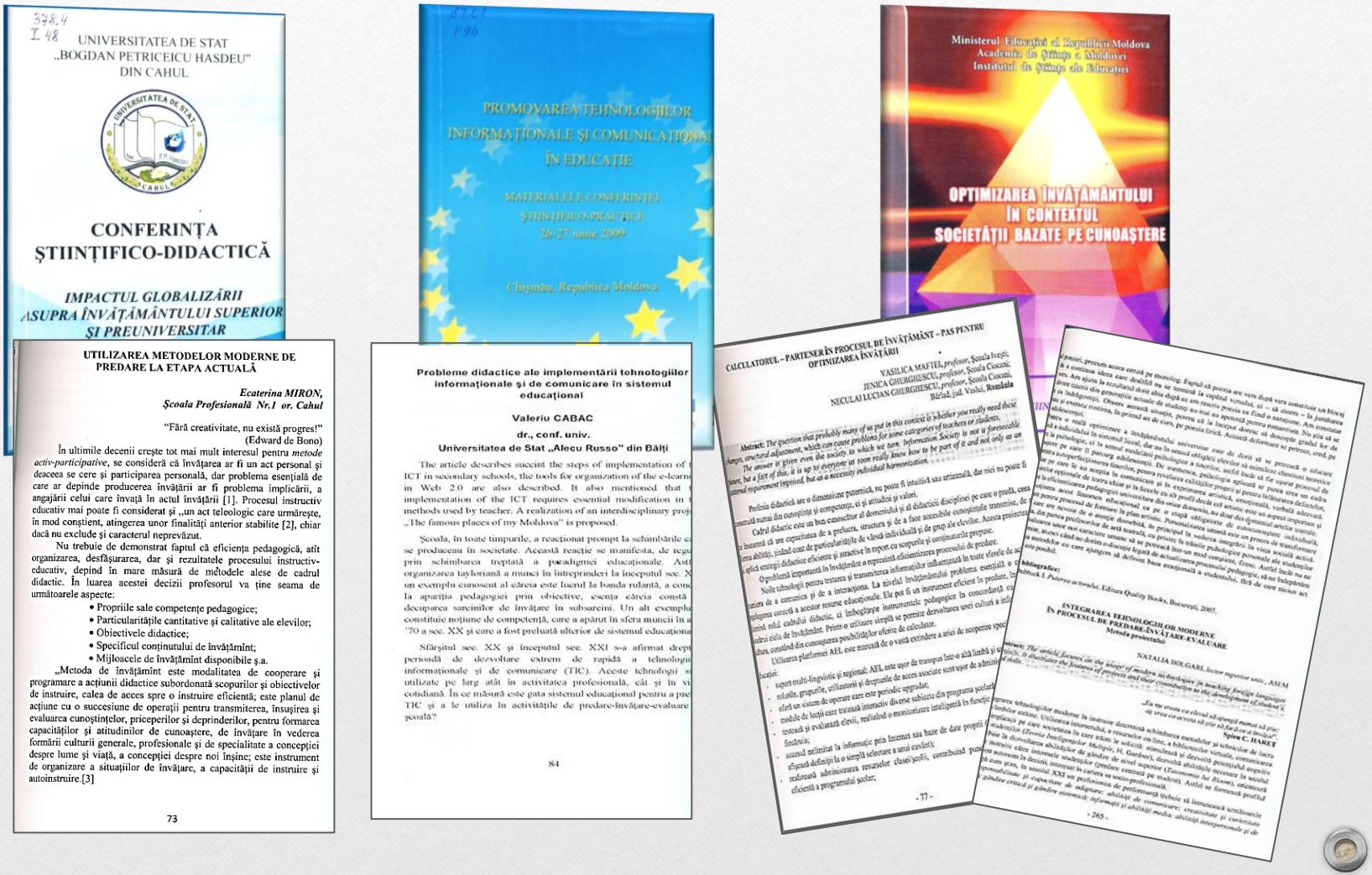

PREZENȚE ÎN PUBLICAȚII PERIODICE

PROGRAMUL EDUCAȚIONAL *STEP BY STEP*

Programul educaţional *„Pas cu Pas”* s-a născut în 1994 dintr-o iniţiativă a Institutului pentru o Societate Deschisă, susţinută de Fundaţia Soros Moldova, cu acoperirea metodică a centrului de dezvoltare a copilului *Children’s Resources International* (Georgetown University, Washington, DC). În 1998 s-a înregistrat ca ONG, de rînd cu alte 28 ţări care implementează programe similare, este membru-fondator al asociaţiei internţionale ISSA (International Step by Step Association).

Misiunea acestui program este de a contribui la reforma învăţămîntului prin crearea unui model practic şi funcţional în cadrul educaţiei formative, model bazat pe tehnologii educaţionale avansate care promovează centrarea pe copil, practici de predare reflexivă, educaţia comunitară, deprinderi de gîndire critică la toate grupurile ţintă – copii, părinţi, cadre didactice, administratori ai şcolilor şi comunităţilor.

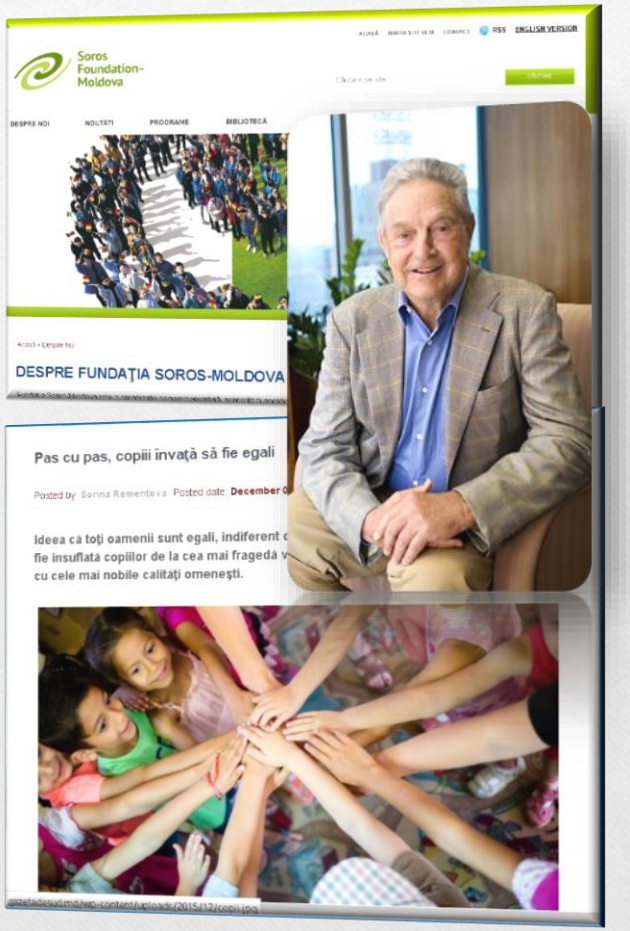

http://www.soros.md/about/overview

PROGRAMUL *PAS CU PAS*

PREZENȚE ÎN PUBLICAȚII PERIODICE

TEHNOLOGIA „*METODA PROIECTELOR* „

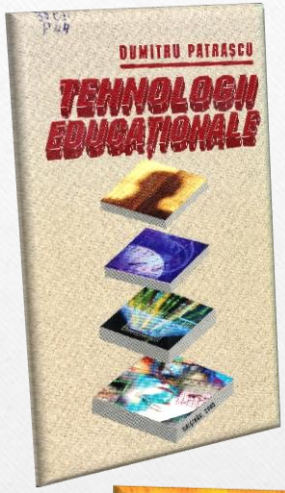

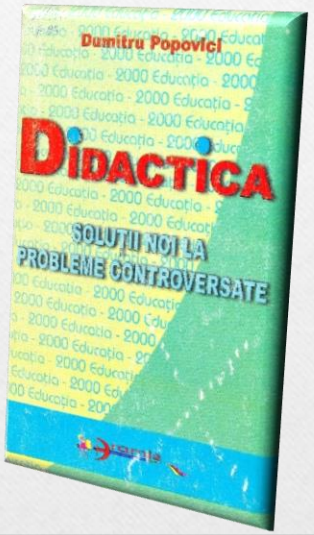

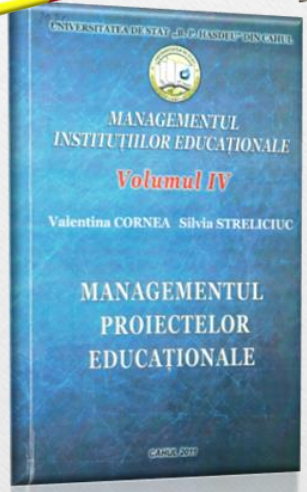

„Copilul să nu ştie nimic pentru că i-ai spus, ci pentru că a înţeles el însuşi; să nu înveţe ştiinţa, ci să o descopere."

Jean-Jacques Rousseau

http://cunosc.ro/autori/citate-de-jean-jacques-rousseau/

В.И.Загвязинский
ТЕОРИЯ ОБУЧЕНИЯ
СОВРЕМЕННАЯ ИНТЕРПРЕТАЦИ

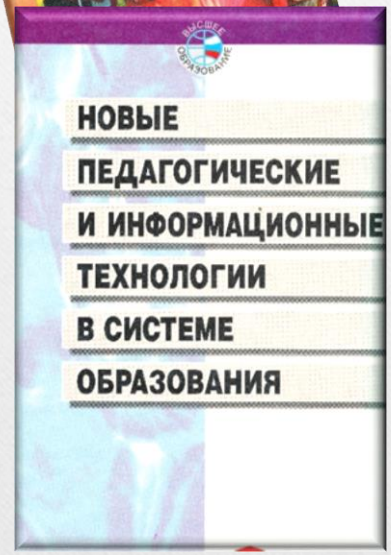
НОВЫЕ
ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ
И ИНФОРМАЦИОННЫЕ
ТЕХНОЛОГИИ
В СИСТЕМЕ
ОБРАЗОВАНИЯ

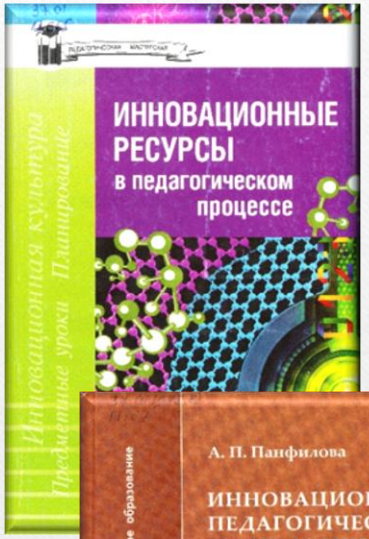
ИННОВАЦИОННЫЕ
РЕСУРСЫ
в педагогическом
процессе
Инновационная культура
Предметные уроки Планирование

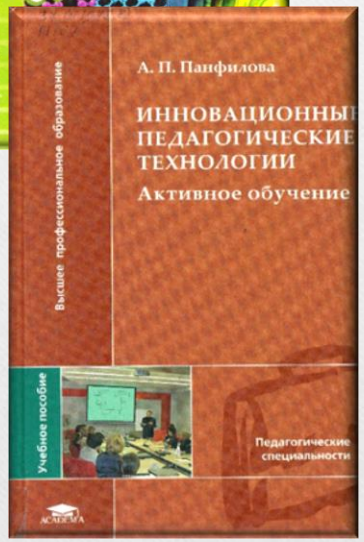
А. П. Панфилова
ИННОВАЦИОННЫЕ
ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ
ТЕХНОЛОГИИ
Активное обучение
Высшее профессиональное образование
Учебное пособие
Педагогические
специальности

А.В. БОЯРИНЦЕВА
Управление
школой
№33
Технология
проектирования

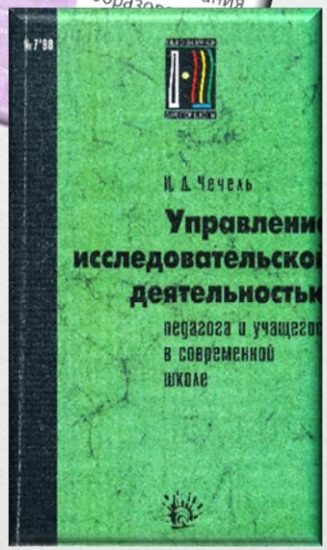
И. Д. Чечель
Управлени
исследовательско
деятельность
педагога и учащегос
в современной
школе

PREZENȚE ÎN CONFERINȚE NAȚIONALE /INTERNAȚIONALE

PREZENȚE ÎN PUBLICAȚII PERIODICE

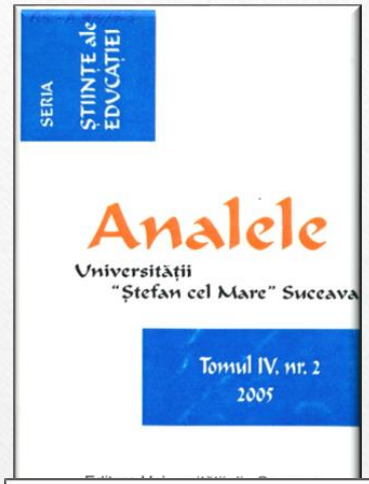

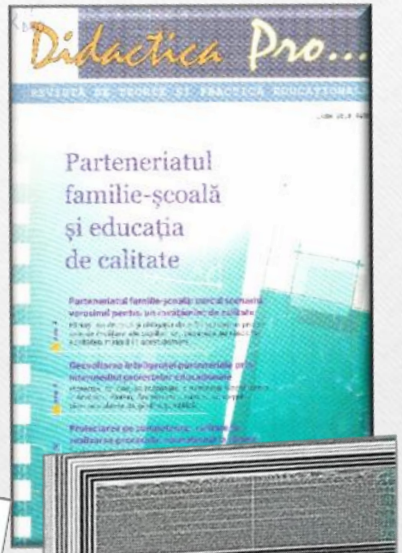

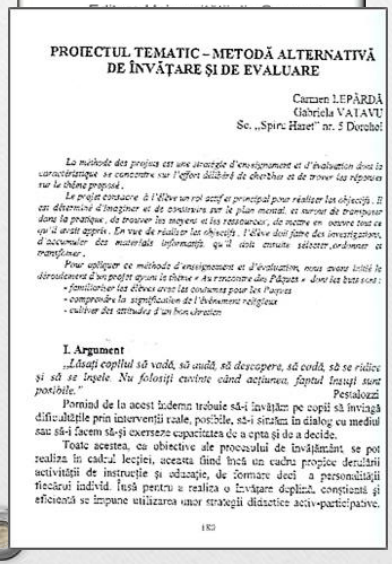

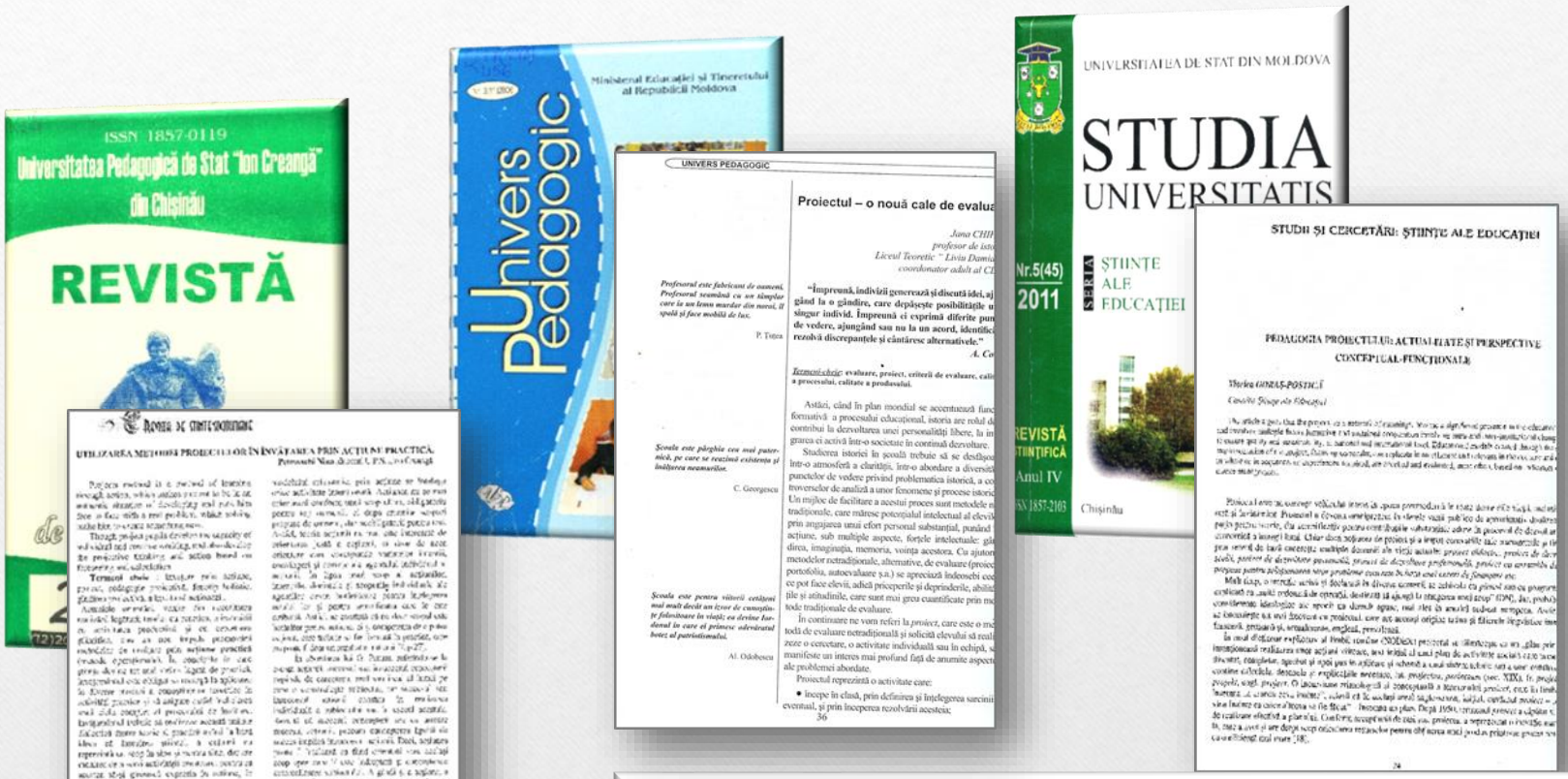

„Lăsaţi copilul să vadă, să audă, să descopere, să cadă, să se ridice şi să se înşele. Nu folosiţi cuvinte cînd acţiunea, faptul însuşi sunt posibile.”

Pestalozzi

http://www.divahair.ro/citate/citate-despre-copii

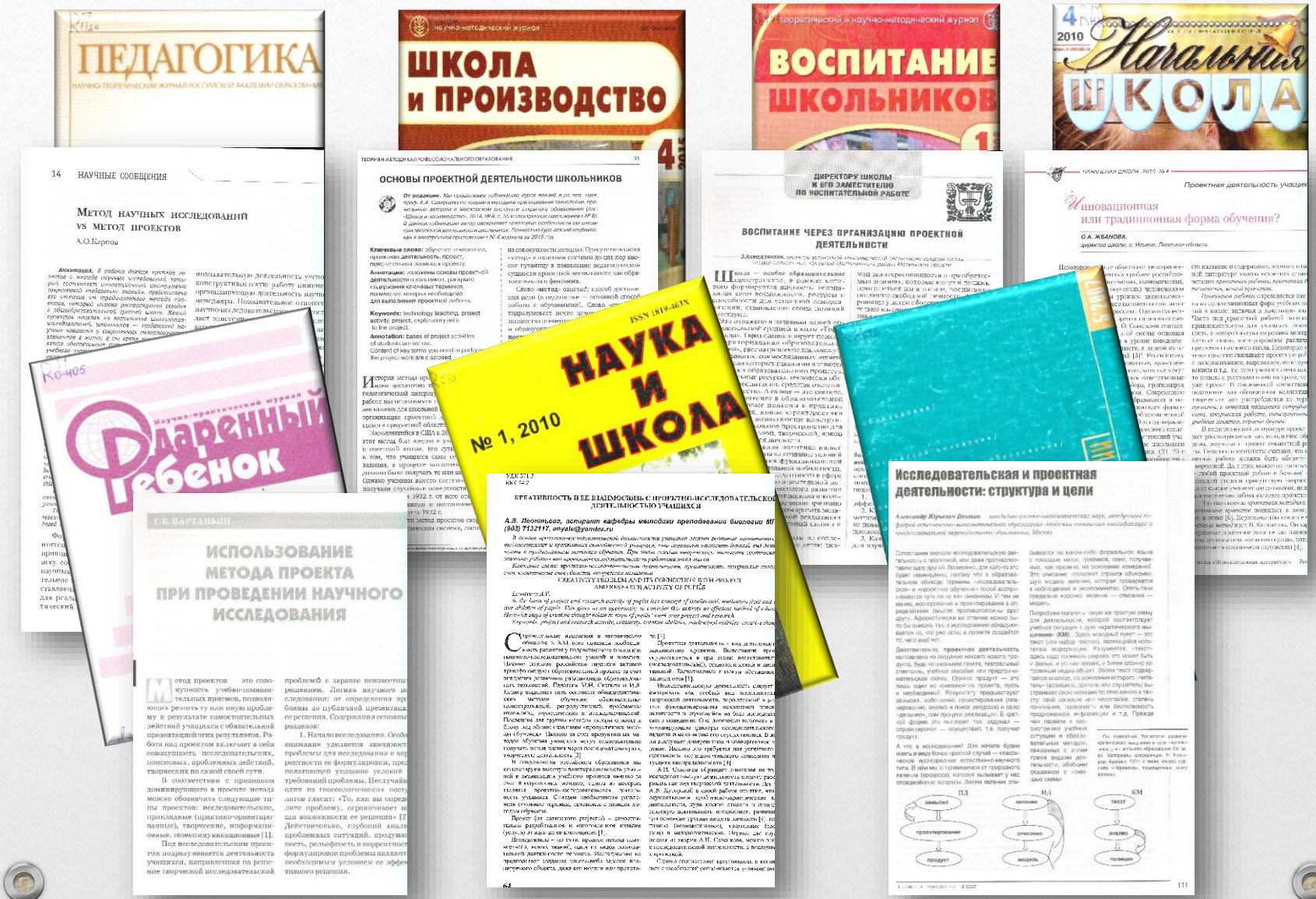
ПЕДАГОГИКА
НАУЧНО-ТЕОРЕТИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ РОССИЙСКОЙ АКАДЕМИИ ОБРАЗОВАНИЯ
ШКОЛА и ПРОИЗВОДСТВО
ВОСПИТАНИЕ ШКОЛЬНИКОВ
Начальная ШКОЛА
14 НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ
Метод научных исследований vs метод проектов
А.О.Карпов
ОСНОВЫ ПРОЕКТНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ШКОЛЬНИКОВ
ДИРЕКТОРУ ШКОЛЫ И ЕГО ЗАМЕСТИТЕЛЮ ПО ВОСПИТАТЕЛЬНОЙ РАБОТЕ
ВОСПИТАНИЕ ЧЕРЕЗ ОРГАНИЗАЦИЮ ПРОЕКТНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ
Проектная деятельность учащихся
Инновационная или традиционная форма обучения?
О.А. ЖБАНОВА
Одаренный ребенок
Научно-практический журнал
Г.В. ВАРТАПЕТЯН
ИСПОЛЬЗОВАНИЕ МЕТОДА ПРОЕКТА ПРИ ПРОВЕДЕНИИ НАУЧНОГО ИССЛЕДОВАНИЯ
НАУКА И ШКОЛА
№ 1, 2010
ISSN 1819-463X
КРЕАТИВНОСТЬ И ЕЕ ВЗАИМОСВЯЗЬ С ПРОЕКТНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ УЧАЩИХСЯ
CREATIVITY PROBLEM AND ITS CONNECTION WITH PROJECT AND RESEARCH ACTIVITY OF PUPILS
Исследовательская и проектная деятельности: структура и цели
Александр Юрьевич Пентин

CERCETĂRI ÎN BAZE DE DATE INTERNAŢIONALE LA CARE ESTE ABONATĂ BIBLIOTECA ŞTIINŢIFICĂ USARB

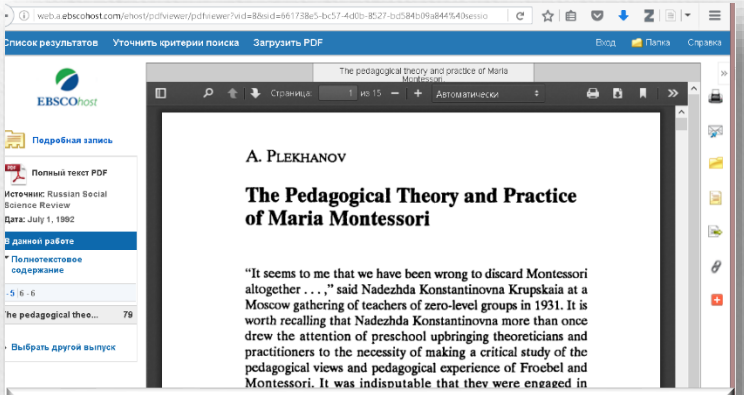

http://web.a.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=12&sid=661738e5-bc57-4d0b-8527-bd584b09a844%40sessionmgr4009&hid=4206

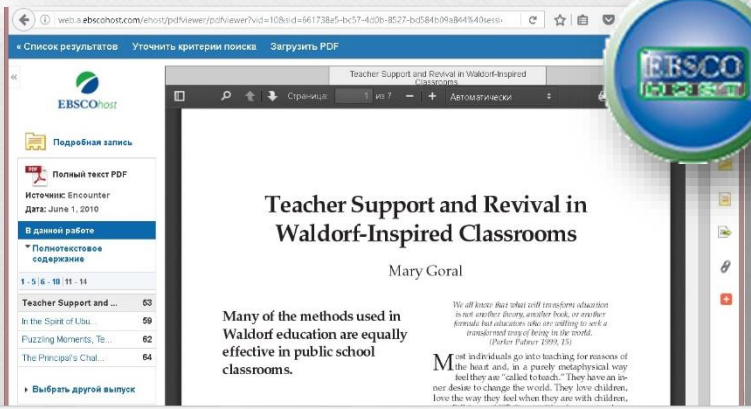

http://web.a.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=10&sid=661738e5-bc57-4d0b-8527-bd584b09a844%40sessionmgr4009&hid=4206

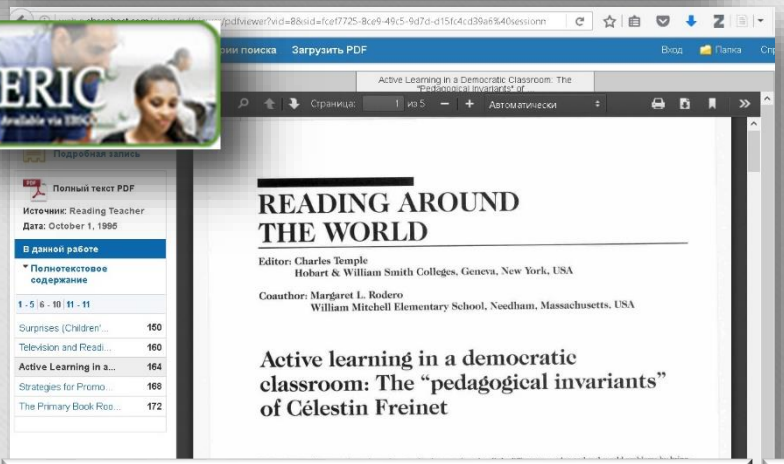

http://web.a.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=8&sid=fcef7725-8ce9-49c5-9d7d-d15fc4cd39a6%40sessionmgr4009&hid=4206

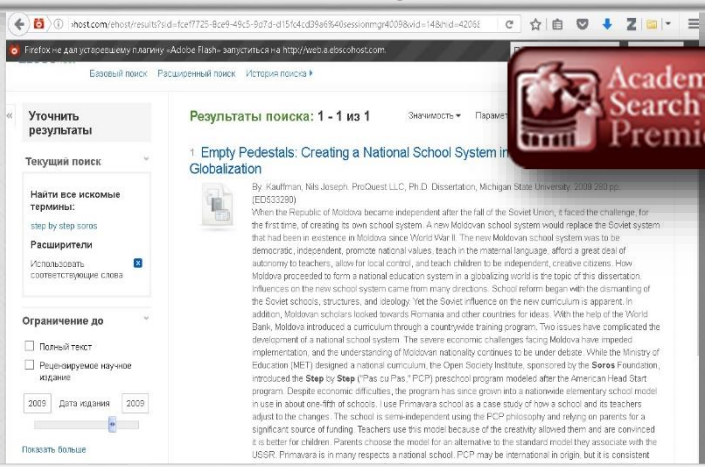

http://web.b.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=5&sid=473cf88e-69e9-4fc5-9e83-17e7a0c20418%40sessionmgr104&hid=125

CERCETĂRI ÎN BAZE DE DATE INTERNAȚIONALE

http://link.springer.com/article/10.1007/s11165-012-9319-9

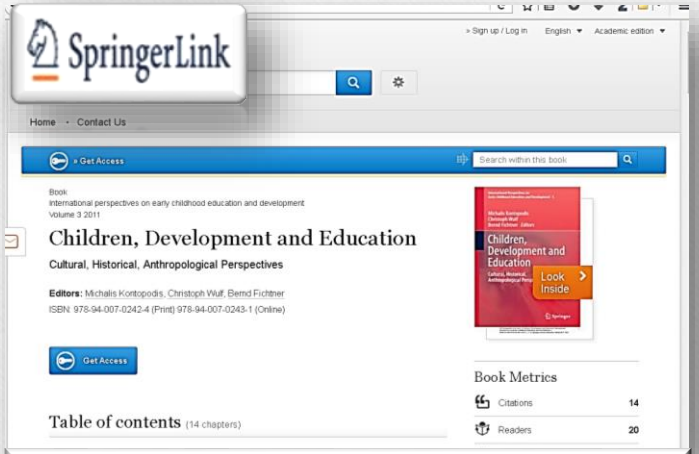

http://link.springer.com/article/10.1007/BF02199014

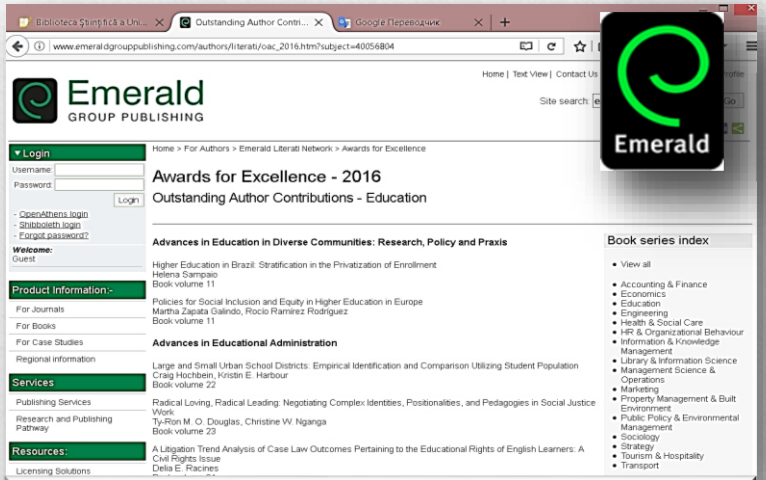

http://www.emeraldgrouppublishing.com/search.htm?st1=alternative+pedagogies&go=Go

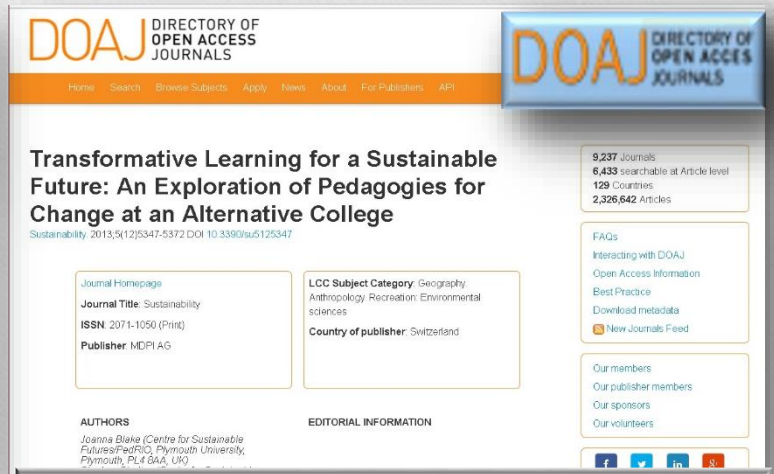

https://doaj.org/article/1f15fc7457a9437aacf293d6bfad7bb4

PREZENȚE ÎN INTERNET

http://www.uhu.es/cine.educacion/figuraspedagogia/0_montessori.htm

http://www.scritub.com/profesor-scoala/ALTERNATIVE-EDUCATIONALE-PEDAG2421421620.php

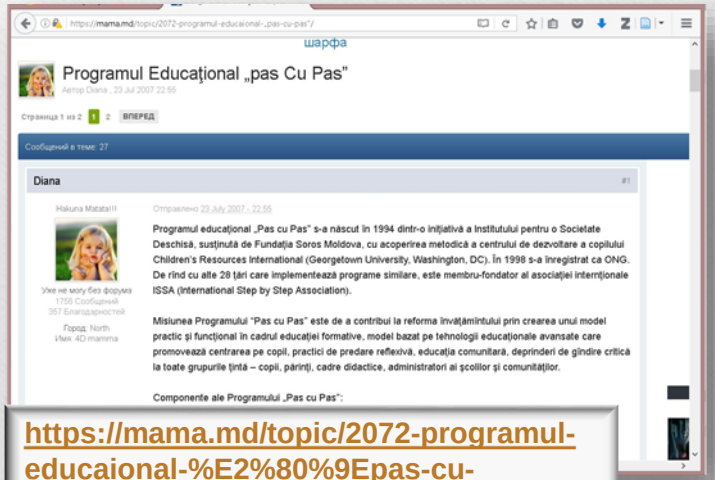

https://mama.md/topic/2072-programul-educaional-%E2%80%9Epas-cu-pas%E2%80%9D/

http://www.waldorf.md/Go.asp?5

BIBLIOGRAFIA

- *Comoara lăuntrică* : Raportul către UNESCO al Comisiei Internaţionale pentru Educaţia în secolul XXI. Iaşi : Polirom, 2000. 238 p. ISBN 973-683-549-9
- LANZ, Rudolf. *Pedagogia Waldorf. Un drum către un învăţământ mai uman*. Bucureşti : Ed. Fundaţiei Intellegentia, 2002. 276 p. ISBN 973-96927-4-5
- BERINDE, Aurel. *Instruirea programată* : *În învăţămîntul liceal şi tehnic-profesional*. Timişoara : Ed. Facla,1979. 239 p.

REFERINȚE ELECTRONICE

- http://81.180.66.9:1701/primo_library/libweb/action/search.do?mode=Basic&vid=373SUO_V1&tab=usarb&#
- http://tinread.usarb.md:8888/tinread/tinread.jsp
- https://ru.scribd.com/doc/93636889/Maria-Montessori-O-Alternativa-Educational-A
- http://www.cnae.ro/documents/montessori.pdf
- http://www.scritub.com/profesor-scoala/ALTERNATIVE-EDUCATIONALE-PEDAG2421421620.php
- http://www.supermamici.ro/invatamant-alternativ-waldorf-step-by-step-montessori-planul-jena-freinet/3/
- http://www.waldorf.md/Go.asp?5
- http://waldorf.ro/pedagogia-waldorf/
- http://www.cnae.ro/documents/prezentare_freinet.pdf
- http://www.aiarad.ro/pdf/publicatii/quovadis_nr4_2004.pdf
- http://ecology.md/md/page/alternative-educationale-pedagogiile-alternative-partea-i
- https://mama.md/topic/2072-programul-educaional-%E2%80%9Epas-cu-pas%E2%80%9D

Realizat:
Valentina VACARCIUC, bibliotecar,
Serviciul Comunicarea Colecţiilor
Coordonator:
Valentina TOPALO
Şef Centru Activităţi INFO-Bibliotecare

Bălţi 2016